

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

BROJ 3 i 4/18,
mart/april
2018. godine

KOMORSKI INFORMATOR

PAŽNJA!
GRADOVI
U TOKU

MEĐUNARODNI SAJAM
GRAĐEVINARSTVA
SEEBBE 2018

18 - 21. APRIL 2018.

Generalni sponzor
GRADNJE IZJE, 44. SAJAM ZA PROMET
ALUROLL
KONKRETNA PLOČA

SEBE
SAJAM ZA PROMET BEOGRADSKOGRADNJE I PROMET

ufi
BEOGRADSKO
INTEGRACIONO
SAJAM

STONEXPO
BEOGRAD

KLASTER
NEKRETNINE

BEOGRADSKI
SAJAM

„PRIVREDA TK“ NA SAJMU U
VIROVITICI

„PRIVREDA TK“ NA SAJMU U
MOSTARU

„PRIVREDA TK“ NA 44. SAJMU
„SEEBBE“ U BEOGRADU

„PRIVREDA TK“ NA 9. SAJMU
„GRAPOS EXPO“

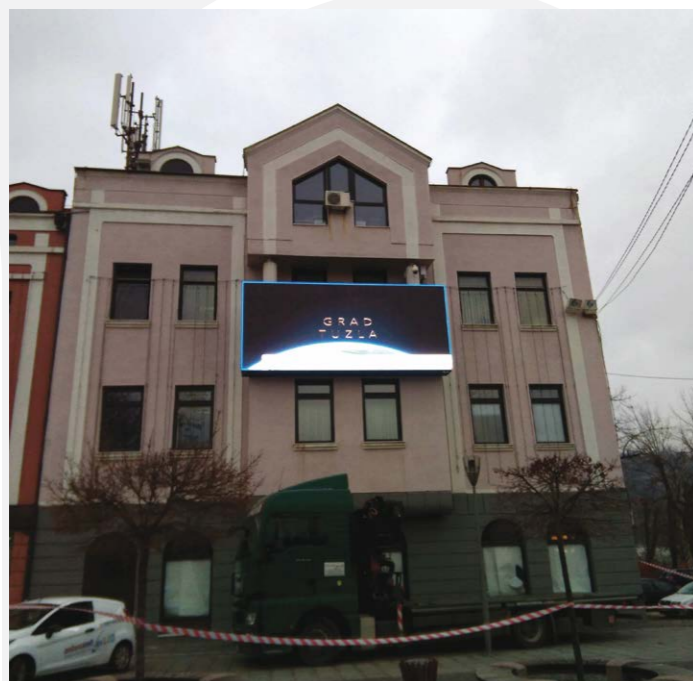

Led display na zgradi Komore...

Nova usluga članicama i firmama u TK

Poštovani, Led digitalno oglašavanje, u poređenju s tradicionalnim medijima oglašavanja, poput billboarda, čijeg se sadržaja jedva sjeti manji od 40 posto gledatelja, u zadnje vrijeme ima velike prednosti. Osim mogućnosti višestrukog reklamiranja jednog oglašivača na istom mediju, dokazano je da su pokretne reklamne poruke daleko više privlačnije nego statične reklame. Obavještavamo vas da je Kantonalna privredna komora Tuzla u prilici ponuditi vam oglašavanje na našem led display po povoljnim uslovima.

POSTANITE PARTNER KANTONALNE PRIVREDNE KOMORE TUZLA!!!
OGLASITE SE NA NAŠEM LED DISPLAY PROSTORU!!!
ISKORISTITI IZUZETNO POVOLJNE GODIŠNJE I ŠESTOMJESEČNE PONUDE!!!
POSEBNE POGODNOSTI ZA FIRME ČLANICE KOMORE!!!
Kantonalna privredna komora Tuzla
Kontakt osoba: Dino Kalesić
mob: 061/164-311
tel: 035/369-562
mail: dino@kpktz.ba
POSJETITE NAS! DOĐITE DA SE DOGOVORIMO!!!

Komorski informator Sadržaj

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

KOMORSKI INFORMATOR
BROJ 3 i 4/18,
mart/april
2018. godine

IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Mirsad Kukić, član
3. Bajazit Jašarević, član
4. Suad Selimović, član
5. Nurudin Žunić

REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Almir Mešić, član
3. Nurudin Žunić, član
4. Suad Selimović, član

IZDAVAČ:

Kantonalna privredna komora Tuzla

GL. I ODGOVORNI UREDNIK:

Dino Kalesić

TEHNIČKA PRIPREMA, REPRO I ŠTAMPA:

GRIN d.o.o. Gračanica

ZA ŠTAMPARIJU:

Adnan Imerović, direktor

TIRAŽ:

500 primjeraka.

ADRESA:

Trg slobode bb
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba
<http://www.kpktz.ba>

POVEĆAN BROJ ČLANICA KOMORE	4
„PRIVREDA TK“ U VIROVITICI	5
IZ KOMORSKIH UDRUŽENJA	6 i 7
„PRIVREDA TK“ NA SAJMU U MOSTARU	8 i 9
„DOMAĆA ĐUBRIVA - FORMULA ZA KVALITETAN PRINOS“	10
MLIN I PEKARA LJUBAČE - INVESTIRANJE U MODERNIZACIJU MLINA	11
„PRIVREDA TK“ NA 44. SAJMU „SEEBEE“ U BEOGRADU	12 i 13
U GRAČANICI MEĐU 330 IZLAGAČA I „PRIVREDA TK“	14
MEĐU 157 IZLAGAČA U LUKAVCU I „PRIVREDA TK“	14
NASTUP NA SAJMU „SOLARI“ U OSIJEKU	16
IZ KOMORSKOG SISTEMA...	17 i 18
PREPORUKA: UGRADNJA PLINA U FIRMI „ATIKER“ ŽIVINICE	19
NOVA ČLANICA KOMORE: SVADBENI SALON " LJUBAVNA PRIČA" TUZLA	20

Aktivnosti u Komori...

Povećan broj članica Komore

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

Kada je u pitanju članstvo u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, zadovoljstvo je istaći kako se nastavlja trend povećanja broja članica, iz mjeseca u mjesec. U prva tri mjeseca 2018. godine, velikom broju privrednih subjekata koje su potpisale članstvo u Komoru, pridružilo se njih još jedanaest. Riječ je o slijedećim firmama koje su se odmah po u članjenju u Komoru, aktivno uključile u rad granskih udruženja te izjavile spremnost za sudjelovanje na sajamskim manifestacijama u okviru zajedničke sajamske postavke pod nazivom "Privreda TK" koje će i u narednom periodu za svoje članice organizovati Kantonalna privredna komora Tuzla a

zahvaljujući izuzetno kvalitetnim međukomorskim odnosima u zemlji i široj regiji te podršci Vlade Tuzlanskog kantona. To su „ZADA Pharmaceuticals“ doo Lukavac, „Dita 1977“ industrija deterdženata d.o.o. Tuzla, „Solana“ dd Tuzla, Privatna ordinacija za fizikalnu terapiju i rehabilitaciju „SPORTICUS“ Tuzla, „Sarajevo osiguranje“ d.d. podružnica Tuzla, „Adriatic osiguranje“ dd Tuzla, „Eurofer“ doo Tuzla, Svadbeni salon „Ljubavna priča“ Tuzla, „Zlatno jato“ doo Kalesija, Humanitarna organizacija „Sana“ Tuzla, Turistička zajednica TK Tuzla.

Izdavanje ATA karneta...

Obračunski period 10. januar-31. mart 2018. godine

U 2018. godini je nastavljeno izdavanje ATA karneta u Uredu Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine u Tuzli pri Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla. Podizanje dokumenata vrši se na mjestu gdje je zahtjev i podnesen. "Kada su u pitanju izdati ATA karneti i dodatni listovi u ovoj godini, dakle, u periodu od 1. januara do 30. decembra, pristigla su ukupno 126 zahtjeva. Od toga su bila 63 zahtjeva za izdavanje ATA karneta i 63 zahtjeva za izdavanje dodatnih listova za ATA karnet. Od 63 zahtjeva za izdavanje ATA karneta, 36 zahtjeva su podnijela fizička lica iz sljedećih opština: Banovići, Zvornik, Gradačac, Bijeljina, Srebrenik, Lukavac, Jelah, Tuzla, Šamac, Gračanica, Tešanj, Žepče, Zvornik, Živinice, Doboj Jug i Bratunac, a 27 zahtjeva su podnijele firme iz Gračanice, Bijeljine, Živinica, Tuzle, Kalesije, Srebrenika, Lukavaca, Usore, Banovića, Čelića i Gradačca.

Ukupno 48 fizičkih lica je podnijelo zahtjev za izdavanje dodatnih listova, a 15 zahtjeva stiglo je iz privrednih društava", izjavila je Suada Rekić stručni saradnik u Uredu za pružanje informacija o ATA sistemu i izdavanje ATA karneta Vanjskotrgovinske komore u Tuzli. Sve dodatne informacije, kao i potrebne upute o ATA sistemu i obrasce, zainteresirani mogu pronaći na web stranici Vanjskotrgovinske komore BiH www.komorabih.ba ili direktno – na osnovu dole navedenih kontakt informacija kao i u Uredu Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine u Tuzli pri Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla - Trg slobode bb – 75000 Tuzla - Tel/fax. +387/35/396-556 i Fax: +387/35/369-552, Email: atatz@komorabih.ba - kontakt osoba: Suada Rekić.

Saradnja Komore i „Uspješan korak“ doo Osijek...

„Kako poboljšati poslovnu efikasnost primjenom LEAN načela“

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa konsultantskom firmom „Uspješan korak“ doo Osijek, priprema radionicu „Kako poboljšati poslovnu efikasnost primjenom LEAN načela“ LEAN načela podrazumijevaju set procesa i tehnika za poboljšanje proizvodne, operativne i radne učinkovitosti i finansijskog poslovanja. Pomaže preduzećima identificirati dodanu vrijednost koju kupac želi, na maksimalno efikasan način. Iz temelja mijenja organizacijsku kulturu poduzeća, donosi poboljšanje radnih procesa, konstantan napredak, rast i razvoj preduzeća i zaposlenika, kompetencija i bolju motiviranost i pomaže fokusirati se na proizvodnju tačno onoga što i kada kupac poželi – PULL SYSTEM. Izravni efekti i koristi nakon provođenja LEAN-a su 5-10 % smanjeni ukupni troškovi uz istu razinu prihoda, motivirani zaposlenici otvoreni ka kontinuiranom usavršavanju, jačanje konkurentnosti poduzeća, smanjenje nepotrebnih zaliha, učinkovita i racionalna proizvodnja i skraćivanje vremena od narudžbe do isporuke. Jednodnevna radionica se provodi sa manjom grupom od maksimalno 20 kandidata, a provode je priznati treneri g. Ferenc Ginder i g. Imre Hajster, dugogodišnji konsultanti iz ove oblasti. Cijena radionice po kandidatu je 200 KM + PDV, a uplate će se izvršavati na račun Kantonalne privredne komore nakon formiranja grupe i određivanja tačnog termina radionice. Molimo da svoju prijavu izvršite putem mail adrese edina@kpktz.ba.

D.K.

Transformacije u sajamskoj industriji...

Virovitica domaćin obilježavanja Svjetskog dana sajмова

U Virovitici je održan sastanak na kojem je odlučeno da će Virovitica 6. juna 2018. godine u povodu obilježavanja Svjetskog dana sajмова biti domaćin konferencije Transformacije u sajamskoj industriji: Trendovi i iskustva koju organizira časopis Suvremena trgovina. Sastanku su prisustvovali zamjenik župana Virovitičko-podavske županije Marijo Klement, gradonačelnik Virovitice Ivica Kirin sa suradnicima, direktor Hrvatske gospodarske komore – Županijske komore Virovitica Milan Vandura, direktor sajma Viroexpo Bojan Mijok te predstavnici časopisa Suvremena trgovina. Na sastanku su dogovarane aktivnosti povezane s održavanjem konferencije. Teme konferencije bit će povezane s općim prilikama te kretanjima i trendovima sajamske industrije. Govorit će se i o promjenama u očekivanjima izlagača i posjetitelja, digitalizaciji sajamskih aktivnosti te utjecaju lokalnih i regionalnih sajмова na gospodarska kretanja i razvoj, s posebnim osvrtom na izvoz, rekao je, u ime organizatora Suvremene trgovine Ante Gavranović,

član uredništva časopisa. Prema riječima Ante Gavranovića, na konferenciji se očekuje stotinjak sudionika iz Hrvatske, BiH, Crne Gore, Mađarske, Slovenije, Srbije, predstavnici županija i gradova te predstavnici županijskih komora HGK. Domaćini su se tom prigodom osvrnuli na bogatu sajamsku tradiciju grada te sajam Viroexpo, jedan od tri najveća sajma u Republici Hrvatskoj, istaknuvši kako ova manifestacija dodatno potvrđuje jednu od vodećih pozicija Virovitičko-podavske županije i Grada Virovitice kao sajamskog središta. Na kandidaturi Virovitice kao domaćina zahvalio je direktor Hrvatske gospodarske komore – Županijske komore Virovitica Milan Vandura: „Mi svi organizatori sajma Viroexpo, Virovitičko-podavska županija, Grad Virovitica, Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Virovitica, HOK – POK Virovitičko-podavske županije i Turistička zajednica Virovitičko-podavske županije, zahvaljujemo organizatorima ove manifestacije, časopisu Suvremena trgovina, na prihvaćanju naše nominacije za održavanje ove manifestacije u našem županijskom središtu, osobito imajući na umu da su se za manifestacije kandidirala i neka druga sajamska središta. Ističemo zadovoljstvo i radost što je prihvaćen naš prijedlog jer to svrstava Viroviticu uz Zagreb i Opatiju, gdje su dosad održane konferencije obilježavanja dana sajмова. To potvrđuje Viroviticu kao sajamsko središte. Konferencija Transformacije u sajamskoj industriji: Trendovi i iskustva održat će se u organizaciji Suvremene trgovine te pod pokroviteljstvom Virovitičko-podavske županije, Grada Virovitice i Hrvatske gospodarske komore.

23. Viroexpo, međunarodni sajam gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede...

„Privreda TK“ u Virovitici

U Virovitici je održan 23. Viroexpo, međunarodni sajam gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede. Uz predsjednicu RH Kolindu Grabar-Kitarović, pokrovitelj ovogodišnjeg sajma je bila Vlada RH. Ostali pokrovitelji su bili: Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma. Organizatori i pokrovitelji su bili: Virovitičko-podavska županija, Grad Virovitica, HGK – Županijska komora Virovitica, HOK – Obrtnička komora Virovitičko-podavske županije, Turistička zajednica Virovitičko-podavske županije. Tehnički organizator je bio Viroexpo d.o.o. Sudjelovanje je prema informacijama organizatora, potvrdilo

300-tinjak izlagača. Članovi Organizacijskog odbora sajma provode sve organizacijsko-tehničke aktivnosti kako bi i ovogodišnji, 23. Viroexpo, zadržao mjesto među vodećim sajmovima u Republici Hrvatskoj. Na 23. Viroexpu očekuje se Informacije o sajmu nalaze se na web-stranici www.viroexpo.hr. Ovogodišnji 23. međunarodni sajam gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede Viroexpo 2018, prema riječima direktora Viroexpa Bojana Mijoka, u tri dana, vidjelo je 27.800 posjetitelja. Viroexpo 2018, otvorio je ministar poljoprivrede Tomislav Tolušić a posjetu Sajmu je upriličio predsjednik Vlade RH Andrej Plenković, u pratnji, između ostalih, potpredsjednice Vlade RH Martine Dalić, ministra poljoprivrede Tomislava Tolušića, ministrice regionalnog razvoja Gabrijele Žalac, kao i svojih domaćina, virovitičko-podavskog župana Igora Androvića, gradonačelnika Grada Virovitice Ivica Kirina. Direktor Sajma Viroexpo, Bojan Mijok imao je riječi hvale i za posjetitelje i izlagače, kojima se zahvalio na dolasku i posjeti. Zemlja partner ovogodišnjeg sajma bila je Republika Albanija. Sudjelovalo je 800 izlagača iz 29 zemalja: Albanije, Austrije, Azerbajdžana, Belgije, BiH, Bugarske, Crne Gore, Češke, Francuske, Hrvatske, Indije, Italije, Katar, Kazahstana, Kine, Kosova, Litva, Mađarske, Makedonije, Nizozemske, Njemačke, Poljske, Rusije, Slovačke, Slovenije, Srbije, Švedske, Turske i Ukrajine. Među izlagačima su i ove godine bile firme članice Kantonalne privredne komore Tuzla, Zajedničku postavku "Privreda TK" koju organizuje Komore već nekoliko godina, na 23. Viroexpu je činilo ukupno 46 firmi članica Komore.

D.K.

Iz Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju..

Upućeno niz zahtjeva i pitanja federalnom ministru

Odbor Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju u proširenom sazivu je održao 12. sjednicu. Rasprava se vodila o Prijedlogu programa novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2018. godinu „Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – „Poticaj za poljoprivredu“ Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i pumarstva. Nakon uvodnih napomena Senada Hećimovića predsjednika Odbora Udruženja i opširne diskusije, članovi Odbora su se usaglasili oko zaključaka bitnih za Program novčanih podrški.

Poljoprivrednici TK-a pozivaju federalnog ministra poljoprivrede Šemsudina Dedića, da pismeno obrazloži pitanje Zašto su novčana sredstva za poticaje poljoprivredi umanjena u 2018. godini na 58.200.000,00 KM, u odnosu na 2017. godinu, koja su iznosila 65.700.000,00 KM, i pored uvođenja akciza na gorivo i poskupljenja električne energije (obrti i mala preduzeća) za 3,6%, te zašto nije ispoštovan zaključak br. 2. Parlamenta Federacije BiH od 14.06.2017. godine, u kome je navedeno: „Obavezuje se Vlada FBiH da osigura sredstava u Budžetu Federacije BiH za poljoprivredu i prehrambenu industriju u skladu sa Srednjoročnom strategijom razvoja porjoprivrednog sektora u Federaciji BiH 2015.-2019. godina i Zakonom o novčanim

(pravna lica, obrti, fizička lica), za fizička lica u proizvodnji mlijeka ukinuti limit od 500 litara/mjesečno već subvencionirati im ukupnu proizvedenu količinu mlijeka, za pravna lica i obrte uvesti poreske olakšice i subvenciju 50,00 KM/ha zasijanog/posadenog usjeva/zasada koji je evidentiran u RPG (akcize na gorivo), te da se stavka za muzna grla u liniji otkupa vrati u Program za 2018. god., ili da se premija za mlijeko vrati na 0,30 KM/litru.

- Traže poljoprivrednici da se u kapitalne investicije uvrsti stavka subvencije za podignute zasade krošnjastog voća, jer konstatno raste potražnja na domaćem i inostranom tržištu, a nove površine zasada krošnjastog voća nesrazmjerno se povećavaju (naročito šljiva), te je ponuda znatno manja od potražnje. Takođe voćari/rasadničari traže da se jasno definišu kulture koje će se podsticati u kategoriji krošnjastog voća, te da se u kategoriju podrške deklarisanog sadnog materijala /jagodičastog voća/ uvrsti sadnice jagode, jer BiH „brend“ jagode i dalje čini naša jagoda iz Čelića.

- Poljoprivrednici TK-a/proizvođači soje traže da iznos podsticaja za ovu proizvodnju iznosi 600,00 KM/ha, a obrazloženje za to je sledeće:

- Uljarica/soja je potrebna našim prerađivačkim kapacitetima, a koju 90 % uvozimo, je ujedno i regulator i poboljšivač kvaliteta poljoprivrednog zemljišta, te u plodoredu doprinosi unapređenju kvaliteta poljoprivredne proizvodnje,
- Po potpisanom protokolu s organizacijom GIZ koja realizuje projekat „Dunav-Soja“ od strane Entitetskih ministarstava poljoprivrede o podržavanju ideje, te BiH kompanija Bimal iz Brčkog je članica projekta „Dunav-Soja“ i radi na realizaciji kooperativne proizvodnje soje bez GMO-e sa našim poljoprivrednicima,
- Agencija za sigurnost hrane BiH je izdala Smjernice za obilježavanje proizvoda bez GMO a Halal certifikat obavezuje proizvođače (prvenstveno mesa i mlijeka) da u ishrani stoke/peradi ne smiju koristiti komponente koje sadrže GMO,
- To pruža šansu BiH da naši proizvodi bez GMO-e dobivaju na vrijednosti, a samim tim se pruža šansa domaćim poljoprivrednim proizvođačima kao dodatni stimulans za unapređenje i povećanje proizvodnje soje,
- U tom lacu su potrebni dodatni stimulansi kako bi se otklonila mogućnost povećanja cijena gotovih proizvoda na domaćem tržištu,
- To je ujedno predušlov da mi kvalitetom dođemo do konkurentnosti, kako na domaćem a tako i na drugim tržištima.

- Poljoprivrednici TK-a, traže da se period za regres kamata na kredite za investicije u poljoprivredi proširi tj. da se uzme period od 01.10.2013.do 01.10.2018.godine, jer kreditne investicije spadaju u dugoročna ulaganja u poljoprivredi.

- Stočari pak traže da se u kapitalne investicije uvrste subvencije za izgradnju štalskih objekata, jer oni predstavljaju osnov u daljem modernom razvoju štalskog uzgoja stoke.

- Pčelari, traže da se konačno ispravi nepravda prema pčelarima, tj. da se ukine obaveza prodaje meda registrovanim punionicama, koje ucjenjuju pčelare sa cijenom meda usljed ovakve stavke, odnosno ispunjavanja uslova za ostvarenje novčane podrške. Ovako postavljen uslov pčelari doživljavaju kao način da što manji broj pčelara ostvari pravo na novčanu podršku, i ako pčelarstvo spada u ekološke proizvodnje i indirektno jako doprinosi razvoju drugih proizvodnji, kao i eko turizma.

- Poljoprivrednici TK-a, pozivaju federalnog ministra poljoprivrede Šemsudina Dedića, da dođe u TK-a, na licu mjesta posjeti određene proizvodnje, te na zajedničkom sastanku sa legitimnim (robnim poljoprivrednim proizvođačima) predsjednicima Grupacija poljoprivrednih proizvodnji, ponudi bolja rješenja novčanih podrški za 2018. godinu, koja će uticati na konkurentnost naših proizvoda, a to je i osnov za investiranja u gazdinstva i jasna poruka ruralnom stanovništvu da se ne iseljava iz ovih područja.

potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju FBiH.

- Poljoprivrednici također pozivaju federalnog ministra poljoprivrede da pismeno obrazloži pitanje: Zašto se ne poštuje zaključak Federalnog parlamenta od 14.06.2017. godine br. 4. koji glasi „Zadužuje se Federalno ministarstvo finansija za prioritarnu i redovnu isplatu poticaja klijentima iz sektora poljoprivrede u skladu sa članom 9. Zakona o izvršenju Budžeta Federacije BiH“.

- Žele i pismeno obrazloženje na pitanje: Zašto nije ispoštovan zaključak Federalnog parlamenta od 14.06.2017. godine br. 6. koji glasi „Zadužuje se vlada Federacije BiH da osigura preduvjete za jednostavniji pristup kreditima za poljoprivrednike u Federaciji Bosne i Hercegovine: Dostupnost kredita s povoljnijom kamatnom stopom do 2,5% uz gracie period od dvije godine i rok otplate do 15. godina za poljoprivredni sektor kod Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine i regresiranje kamata na kredite za kapitalna ulaganja u poljoprivredi kod Razvojne banke. Započeti aktivnosti na formiranju Garantnog fonda Federacije BiH kod Razvojne banke FBiH za kredite namijenjene za kapitalna ulaganja u poljoprivrednom sektoru u skladu sa Zakonom o poljoprivredi. Otvoriti revolving kreditnu liniju za isplatu dugovanja i redovnu isplatu poticaja u poljoprivredi.

- Poljoprivrednici TK-a konstatuju da Prijedlog Programa za 2018. godinu, ne prati kontinuitet porasta obima poljoprivredne proizvodnje, već su sve stavke novčane podrške po jedinici proizvodnje umanjene, kao i smanjenje obima pojedinih proizvodnji koje se subvencioniraju, kao i umanjene premije za fizička lica po jedinici proizvoda, te potpuno ukidanje premije na muzna grla u liniji otkupa mlijeka. - Traži se: da se novčani iznosi po jedinici proizvoda vrata na nivo iz 2017. godine, bez razdvajanja iznosa podrški ovisno o statusu poljoprivrednika

7. sjednica Grupacije registrovanih obrta u poljoprivredi TK-a

Članovi Grupacije registrovanih obrta u poljoprivredi TK-a su na 7. sjednici raspravljali o prijedlozima Grupacije registrovanih obrta u poljoprivredi TK-a za Program novčanih podrški u poljoprivredi (govedarska proizvodnja i proizvodnja stočne hrane) Vlada TK-a za 2018. godinu. Zaključeno je da se od Vlade TK-a zahtijeva da se u Program novčanih podrški unese subvencioniranje muznih grla i to 100,00 KM po muznom grlu. Traže članovi ove Grupacije od Vlade TK-a da se za mlijeko unese subvencioniranje od 4 feninga po litru mlijeka i žele sastanak sa ministrom poljoprivrede TK-a kako bi se razgovaralo o problemima registrovanih obrta. Neophodno je riješiti problem revizije ugovora o korištenju državnog poljoprivrednog zemljišta.

3. radna sjednica Marketinške asocijacije BiH šljive

U okviru Marketinške asocijacije BiH šljive održana je 3. radna sjednica. Upriličena je prezentacija logotipa Asocijacije a odlučeno je da se za logo Asocijacije izabere „okrugli logotip“ koji će se nalaziti na memorandumu Asocijacije. Za komercijalno rješenje članovi Asocijacije su izabrali III rješenje na kojem se nalaze tri boje (plava, smeđa i zelena) i to na tri jezika: bosanskom, engleskom i njemačkom, sa istaknutim zelenim slovima kako bi se znalo da je to direktno od poljoprivrednih proizvođača. Naredni korak je kontakt sa štamparijom „Grin“ doo Gračanica, kako bi se dostavile ponude za kartonske kutije za izvoz šljive, kao i uzorke kutija. Razgovaralo se o narednim koracima i obavezama za proces registracije tržišne marke. Dogovorene su aktivnosti na aplikaciji vezano za plan registracije tržišne marke koji treba da se završi do kraja maja ove godine. Takođe, potrebno je provjeriti da li će moći sve ići u jednom paketu i za evropsko i za njemačko tržište ili će ići posebno. Predstavljen je Nacrt marketing strategije koji će elektronskim putem biti dostavljen svim članovima Asocijacije, kako bi na isti mogli dati svoje primjedbe i sugestije a sve je potrebno u što kraćem roku, u stalnoj komunikaciji članova Asocijacije. Vođena je i diskusija o idejama za izradu promo video snimka MABIH. Svi prustni po ovoj tački dnevnog reda složili oko detalja koje promo video snimka Marketinške asocijacije BiH šljive treba da sadrži. Razgovaralo se o aktivnostima na sajmovima, predstavljanju Asocijacije u Italiji, izvozu voća i povrća u Rusku Federaciju, proširenju liste aktivnih supstanci u biljnoj zaštiti...

“Challenge to change”

Kantonalna privredna komora Tuzla, Ministarstvo privrede Tuzlanskog kantona i Sarajevska regionalna razvojna agencija SERDA predstavile su drugi javni poziv pod nazivom “Challenge to change”, odnosno fond za inovativne poslovne ideje u okviru malih i srednjih preduzeća. Za firme koje postoje najmanje šest mjeseci na raspolaganju je 10.000 eura bespovratnih sredstava, dok je za mikro, mala i srednje preduzeća koja imaju do 250 zaposlenih i rade najmanje dvije godine, maksimalan iznos raspoloživih sredstava 30.000 eura. Fond je uspostavljen zahvaljujući sredstvima Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA) i Ambasade Švedske u BiH. – Jedan javni poziv već je prošao i imali smo veliki interes privrednih subjekata iz TK, te smo se zbog toga odlučili na još jedan javni poziv – kaže Edina Kurtić, rukovodilac Sektora udruženja Kantonalne privredne komore Tuzlanskog kantona. Traže se inovativne poslovne ideje, koje mogu podrazumijevati proizvode, procese ili usluge, a efekti projekta moraju biti u BiH.- Program finansira Kraljevina Švedska koja je prepoznala kako može pomoći realnom sektoru. Aplicirati mogu privredni subjekti, a mogućnost postoji i za ostale pravne subjekte, poput nevladinih organizacija, ali one mogu biti samo partneri u projektu – kaže Asmir Kosovac, program menadžer u SERDA-i.

Firma Senada Hećimovića proizvodi substrat za uzgoj šampinjona, a to je oblast u kojoj se stalno mora učiti, jer postoji prostor za unaprjeđivanje proizvodnje, a samim tim i poslovanja. – Želimo dići proizvodnju na viši nivo da uzgajivačima glijiva ponudili kvalitetniji i bolji uzgoj sa većim prinosima. Već smo saradivali sa inostranim firmama. Opremu smo nabavili u Holandiji, a sirovinu, odnosno miceliju, nabavljamo iz Francuske i Mađarske – kaže Senad Hećimović vlasnik kompostare “Naturprodukt” iz Gradačca, koja se jedina bavi ovakvom vrstom proizvodnje u našoj zemlji.

Održan Sajam u Mostaru...

Mjesto razmjene ideja i projekata

U Mostaru je sredinom aprila održan 21. međunarodni sajam privrede - Mostar 2018. Na Sajmu su se predstavili izlagači iz dvadesetak zemalja, među kojima su najzastupljenije zemlje regije, te Kina, Mađarska i Italija. Kako je Srbija bila zemlja partner, Sajam je otvorio predsjednik Srbije Aleksandar Vučić. Dafina Bošnjak direktorica Mostarskog sajma govorila je na svečanosti otvaranja: "Učinili ste nam izuzetnu čast što ste danas tu s nama. U sklopu pet sajamskih dana i predstavljanju izlagača iz 20-ak država bit će upriličene redovne podsajamske manifestacije. Drago nam je da je Srbija zemlja partner ovogodišnjeg sajma i to je samo potvrda kako se naša saradnja razvijala i raste iz godine u godinu" kazala je Bošnjak. Zahvalnice za poseban doprinos Mostarskom sajmu direktorica Bošnjak je uručila članu Predsjedništva Bosne i Hercegovine Draganu Čoviću i predsjedniku Srbije – Zemlje partnera Aleksandru Vučiću. Otvaranju Sajma prisustvovali su Filip Vujanović predsjednik Crne Gore, bugarski i hrvatski premijeri Bojko Borisov i Andrej Plenković. Nakon svečanog otvaranja visoki zvaničnici obišli su sajamski prostor. Mostarski sajam jedna je od najznačajnijih i najposjećenijih privrednih manifestacija u regiji.

• Regionalne komore za razvoj, nove izazove i budućnost

Prvu poslovnu konferenciju Foruma gospodarskih komora jadransko-jonskog područja "Regionalni razvoj - izazovi i budućnosti", koja je održana u okviru Međunarodnog sajma gospodarstva u Mostaru, otvorio je član Predsjedništva BiH Dragan Čović. Tom prigodom Čović je kazao kako se otvaraju velike mogućnosti za priliv investicija na jadransko-jonsko područje, obećavši kako će se zalagati za otklanjanje mogućih prepreka u realizaciji tih investicija. Vezano za prometnu povezanost jadransko-jonskog područja, kazao je kako će se snažno zalagati da jadransko-jonski koridor prođe kroz Hercegovinu i da se poveže s Koridorom Vc i spoji kod Počitelja. "Administracija Njemačke snažno zagovara ovakve projekte već 6 ili 7 godina i otvara mogućnost da s njemačkog područja povučemo više od 30 milijardi eura, ako se budemo znali povezati", istaknuo je Čović. U okviru konferencije održane su četiri panel rasprave: panel o čistoj energiji jadransko-jonskog makro područja, druga tema je prometna povezanost Jadransko-jonske regije, treća je digitalna transformaciji, a četvrti panel je turizam i trgovina. Kada je u pitanju ekonomski razvoj BiH, potpredsjednik Gospodarske komore Federacije BiH Marko Šantić kazao je kako je jedan od velikih problema zastarjelost tehnološke osnove, a jedan od glavnih razloga su administrativne barijere i politička situacija koja ne ide na ruku gospodarstvenicima. Po njegovim riječima, BiH je u usporedbi sa zemljama CEFTA-e na začelju po svim ekonomskim pokazateljima. "U zadnje dvije godine ti pokazatelji idu prema gore, ali mislim da to još uvijek nije ono što treba BiH. U prvom redu, stopa rasta proizvodnje mora ići na 4 posto. Ono što trebamo napraviti jesu sektorske strategije, jer sredstva iz EU na koja računamo nećemo moći povući bez sektorskih strategija", istaknuo je Šantić. Predsjednica Foruma AIC i potpredsjednica Hrvatske gospodarske komore Mirjana Čagalj istaknula je kako zadnjih godina jadransko-jonska inicijativa pomalo izlazi na vidjelo.

"Izjednačavanje regija je preduvjet razvoja čitave EU i u tome pravcu idu inicijative koje dobivaju novce i potporu kako bi se pojedine regije izjednačile s drugim razvijenijim regijama", istaknula je Čagalj. Osvrnula se i na izgradnju Pelješkog mosta, kazavši kako se on počinje graditi, podsjetivši kako je odabirom izvođača radova uklonjena posljednja prepreka početka realizacije tog velikog infrastrukturnog projekta. Generalni tajnik Privredne komore Crne Gore Pavle Radovanović kazao je kako je Forum usmjeren ka postizanju i stvaranju novih mogućnosti i uvjeta za konkurentnije tržište. Istaknuo je kako su suradnja u sektorima IT tehnologije, turizma i trgovine preduvjet jačanja konkurentnosti tržišta. Radovanović je dodao kako je po tom pitanju uloga komore nezaobilazna i nezamjenjiva, te kako će zaključci s konferencije doprinijeti razvoju i odgovoriti na izazove. Mostarski gradonačelnik Ljubo Bešlić kazao je kako je vidljivo intenziviranje suradnje komora i gradova Jadransko-jonske regije te kako je ta suradnja dobra osnova za budući razvoj. Inače, strategija Europske unije za Jadransko-jonsku regiju (EUSAIR) instrument je suradnje osam zemalja država članica i nečlanica Europske unije. Jedan od ključnih dionika Strategije je Forum gospodarskih komora jadransko-jonskog područja koji djeluje od 2001. godine i okuplja gospodarske komore iz Italije, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Albanije i Grčke. Strategijom su definirana tematska područja od zajedničkog interesa, a suradnja svih dionika preduvjet je njihovog kvalitetnog sagledavanja i detektiranja projektnih aktivnosti čija bi realizacija doprinijela ostvarenju definiranih ciljeva. Pokrovitelj Prve poslovne konferencije Foruma gospodarskih komora jadransko-jonskog područja "Regionalni razvoj-izazovi i budućnosti" bio je član Predsjedništva BiH Dragan Čović.

• Preporuka za turističke radnike

Drugog dana Mostarskog sajma održana je i konferencija "Razvoj destinacijskog turizma uspostavljanjem niskotarifnih avionskih letova" na kojoj je bilo riječi o značaju razvoja avionskog saobraćaja kod nas, kao i prilagodba koje turistički radnici u BiH treba da naprave. Lucija Ratković Aydemir iz firme Muze d.o.o. iz Zagreba održala je uvodno izlaganje u kojem je naglasila značaj kulturnog identiteta neke destinacije te svijesti ljudi koji tu žive. "Ima jedna rečenica koja kaže da ako mi lokalno nismo svjesni vrijednosti koje imamo, teško da možemo nekom drugom prenijeti te iste vrijednosti na pravi način. Važno je i da se promijeni klima, da se kultura ne doživljava kao crna rupa u koju se samo baca novac. Veoma su važni mediji, da procese vode stručnjaci i da ih vode lokalni ljudi koji žive na tim destinacijama", kazala je Ratković Aydemir. Lucija Ratković Aydemir izjavila je kako pored materijalnih vrijednosti treba insistirati i na onim nematerijalnim, običajnim, na kulturi. "Mislim da je prirodna baština apsolutno broj jedan vašeg područja, očuvanost prirode. Ova predivna Neretva je takva da sve ostavlja s očima širom otvorenim", izjavila je. Premijer HNK Nevenko Herceg kazao je kako je u usvojenoj kantonalnoj Strategiji razvoja baš turizam označen kao ključni. "Turizam je u stalnoj promijeni, stalno se stvaraju nove generacije turista s drugačijim navikama. Danas ćemo o tome govoriti najviše. Danas se putuje češće, turisti žele putovati što je moguće brže. Mi u Mostaru ove godine uvodimo niskotarifne linije, a baš jutros smo razgovarali sa zvaničnicima iz Zadra i Zadarske županije koji su na tom polju uradili najviše. U pet godina oni su s nivoa od dvadeset hiljada dolazaka na Aerodrom Zadar, došli od šest stotina hiljada. Oni su najbolji primjer, tako bi mogao i Aerodrom Mostar", kazao je Herceg. Damir Krešić, direktor Instituta za turizam u Zagrebu, prezentirao je istraživanja o turističkim tržištima koja su bitna za Bosnu i Hercegovinu. "Turisti s tržišta kojim je zanimljiva BiH preferiraju avionski prijevoz, tako da su uspostave niskotarifnih linija veoma bitne. Manje se putuje s članovima porodice, više se putuje s partnerom. Putuje se više puta godišnje, putovanja kraće traju, a mnogo više cijeni dobijeni kvalitet za novac koji se plati", kazao je Krešić. Moderni turista sve manje vjeruje reklamama, jer vjeruje korisničkim iskustvima koje sakuplja najčešće na internetu. "Za Bosnu i Hercegovinu najznačajnija su tržišta Njemačke, Velike Britanije, Španije, Italije, ali i Hrvatske, Srbije pa i Turske. Od novih emitivnih tržišta izuzetno je zanimljiva Kina. Prošle godine je blizu 142 miliona

Kineza putovalo, a to su najviše tzv. milenijalsi, ljudi između 25 i 35 godina koji će još dugo putovati", naglasio je Krešić. Kinezi su sjajan odgovor na problem "sezonalnosti" naših turističkih destinacija. Ne preferiraju kupanje i sunčanje, već šetnje i obilasku, tako da nisu vezani za glavnu sezonu. "Oni traže kružne ture po cijeloj regiji, teško da će doći samo na jednu destinaciju. Ture traju petnaestak dana, jer ipak dolaze iz daleka, treba povezati više zemalja u jednu ponudu te nju prilagoditi zahtjevima tog specifičnog tržišta. Malo smo šta uradili da se prilagodimo njima, a onaj ko to uradi, napraviti će veliki posao", zaključio je Krešić, naglasivši specifičnosti Kineza kada je riječ o zahtjevima za poseban smještaj i prehranu.

• „Privreda TK“ na Sajmu u Mostaru

Kantonalna privredna komora Tuzla je na osnovu dobre saradnje sa Privrednom/Gospodarskom komorom FBiH, nastupila u okviru zajedničkog izložbenog prostora. Zajedničku postavku pod nazivom „Privreda TK“ na Sajmu u Mostaru činile su sljedeće firme, članice Komore: "Solana" d.d. Tuzla, Turistička agencija "Golden tours" Tuzla, "JKP "Pannonica" doo Tuzla, "Kreativa marketing" Tuzla, Turistička agencija "BNS" Srebrenik, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, "Atiker" doo Živinice, "Sicon Sas" Tuzla, "GiKiL" doo Lukavac, "Senex" Čelić, "Pavić komerc" doo Tuzla, "Tehno-Beton" doo Gračanica, "Seif" doo Kalesija, "Piemonte" Tuzla, „Borplastika Eko“ Tuzla, "Annoa" Tuzla, "TQM" doo Lukavac, MI "Prima VIP" Orašje, "Wortmann Metal" doo Tinja, "Imel" doo Lukavac, Hotel Tuzla, „Tehno grad company“ doo Tuzla, „Cosmos Commerce“ Tuzla, „Xella BH“ Tuzla, „Eko život“ Tuzla.

Stručnjaci savjetuju...

„Domaća đubriva - formula za kvalitetan prinos“

Prihranom se najlakše može regulisati rast i razvoj biljaka - Najbolji način unošenja azota u zemljište jeste pomoću lukavačkog KAN-a - GiKiL stalni učesnik zajedničke sajamske postavke „Privreda TK“

Poljoprivredna sezona uveliko je počela. Dok su jedne kulture već zasijane, pripreme za sjetvu drugih u završnoj su fazi. U cilju postizanja što kvalitetnijeg ploda i što većih prinosa, vrlo je važno znati o potrebama tih biljaka, gdje je neizostavna i upotreba mineralnih đubriva. Jedan dio potrebnih hranjiva biljci će osigurati prirodne zalihe tla, dok preostalu razliku, kako ističu agronomi iz GiKiL-a, treba osigurati mineralnim gnojivima.

„Prihranom se najlakše može regulisati rast i razvoj biljaka. Tako, na primjer, prihranom sa azotnim gnojivima, kao što je domaći, lukavački KAN, gnojimo tamo gdje želimo povećati rast i razvoj vegetativnih organa. Prihranjivanje se obavlja kada biljka počne stvarati produktivne organe, a najracionalnije je nakon kiše. Ukoliko je suša, preporučuje se zalivanje biljaka prije korištenja mineralnog gnojiva. Prihranjivanje kod povrćarskih vrsta koje se presađuju treba izvršiti 15-20 dana nakon presađivanja“, pojašnjava Admir Osmanhodžić, agronom iz Gračanice.

Gnojiti je potrebno i radi održavanja postojeće razine plodnosti tla jer sa žetvom svake godine iz tla izgubi znatna količina hranjiva.

„Za optimalnu gnojidbu, na primjer, kukuruza trebalo bi najprije ispitati potrebe kukuruza za hranjivima, odnosno uraditi analizu zemljišta kojom će se ispitati pH vrijednost tla, a o kojoj i ovisi pristupačnost hranjiva. Količine prirodnih hranjiva koje biljke mogu usvojiti iz tla najčešće nisu dovoljne za postizanje visokih prinosa jer one nisu 100% pristupačne, pa je zbog toga prihranjivanje veoma važno“, dodaje on.

Da je prihranjivanje kukuruza jako važna agrotehnička mjera slaže se i Goran Perković iz Bijeljine, profesor sa poljoprivrednog fakulteta, ističući da biljke tada usvajaju najviše hranjiva unešenih u tlo, te dodaje da su u prihrani kukuruza veće količine azota potrebne u fazi intenzivnog rasta biljke, pa je jako bitno da se dovoljne količine obezbijede na vrijeme.

„Najbolji način unošenja azota u zemljište jeste pomoću lukavačkog KAN-a, jer on omogućava biljkama da usvajaju azot u amonijskom i nitratnom obliku. Prilikom prve prihrane kukuruza potrebno je obezbijediti 150-300 kg/ha KAN-a. Prva prihrana se obavlja između četvrtog i šestog lista, i jako je bitna, jer kasnije dosta utiče na kvantitet i kvalitet prinosa. Druga prihrana se obavlja kada je kukuruz u fazi razvoja sedmog do devetog lista, a potrebno mu je obezbijediti između 150-250 kg/ha KAN-a“, poručuje Perković.

Kako do što kvalitetnijeg ploda i što većih prinosa te o iskustvima s terena, agronomi iz GiKiL-a razmijenjena su direktno i sa poljoprivrednicima i na netom završenom Međunarodnom sajmu poduzetništva i obrta GRAPOS EXPO 2018 u Gračanici. Kompanija GiKiL predstavila se pod pokroviteljstvom Kantonalne privredne komore Tuzla u okviru zajedničke postavke firmi članice Komore pod nazivom „Privreda TK“, postavke čiji je kompanija GiKiL stalni učesnik na brojnim sajamskim manifestacijama u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Hrvatskoj.

Samira Hasagić
Global Ispat Koksna Industrija d.o.o. Lukavac (GiKiL)
Šef korporativnih komunikacija

Mlin i pekara Ljubače...

Investiranje u modernizaciju mlina

Lider pekarske industrije u tuzlanskoj regiji Mlin i pekara d.d. Ljubače - Tuzla investirao je u modernizaciju mlina, čime je automatizirao rad i povećao kapacitet proizvodnje na 130 tona na dan. „Investirali smo u pravom trenutku. Našoj tuzlanskoj regiji je bio potreban značajan privredni zamah u segmentu proizvodnje hrane. Uključili smo i vrhunske stručnjake sa Novosadskog univerziteta. Sada je mlin kompletno automatizovan do pakeraja. Želimo iskoristiti naš izvrstan geografski položaj i odličnu infrastrukturu. Što je najvažnije, održali smo tradiciju dugu 68 godina i vratili kvalitet kakav je Mlin Ljubače imao ranije. Ljubače su 'odhranile' generacije, a poseban doprinos ovaj mlin je imao i u odbrambenom ratu 92-95“, izjavio je Adnan Imerović direktor kompanije Mlin i pekara d.d. Ljubače - Tuzla. Mlin je napravljen po visokim standardima kako bi se postigla proizvodnja vrhunskog kvaliteta, a povezan je

sa betonskim silosima kapaciteta 50.000 tona, koji su drugi po veličini u Bosni i Hercegovini. Brašno proizvedeno u Mlinu Ljubače je garantovano bez aditiva. Trenutno se proizvodi brašno T500, T550, T710, T850, pšenični griz, pšenične mekinje i pšenično stočno brašno. Mlin posjeduje savremenu laboratoriju u kojoj se vrše svakodnevne kontrole svih sirovina i proizvoda. „Prve reakcije potrošača o kvalitetu brašna su odlične što je ujedno i garant našem uspješnom povratku na tržište. Trenutno se radi na razvoju distribucije na širem području Bosne i Hercegovine, gdje bi osim Tuzlanskog kantona, u idućih 60 dana sa našim brašnom ušli na tržišta Zeničko-dobojskog kantona, Sarajevskog kantona i u Brčko Distrikt“, kazao je Imerović. Mlin i pekara Ljubače postoje od 1950. godine i lider su na tržištu Tuzlanskog kantona u proizvodnji hljeba i peciva, što je dokaz povjerenja uspostavljenog prije svega dugogodišnjim kvalitetom i tradicijom. U kompaniji je trenutno zaposleno 150 radnika.

Global Ispat Koksna Industrija d.o.o. Lukavac...

Pedeset budućih mladih inženjera na praktičnoj edukaciji

završnih godina Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Tuzli koji su proteklih dana boravili u Global Ispat Koksnoj Industriji d.o.o. Lukavac. Obilazeći pogone najmlađe fabrike u GiKiL-u, fabrike Anhidrida maleinske kiseline (AMK), budući mladi inženjeri imali su priliku da teorijsko znanje koje su stekli tokom nastave potkrijepe i praktičnim. Rezultat je ovo potpisanog Sporazuma o saradnji između kompanije GiKiL i Tehnološkog fakulteta Tuzla, koji studentima omogućava sticanje praktičnih iskustava i vještina za oblasti za koja se obrazuju, uključujući i naučno-istraživački rad. - Cilj stručnih posjeta je povezivanje teorijskih saznanja koje su studenti stekli na nastavnim predmetima Reakcijsko inženjerstvo I, treća godina usmjerenja Hemijsko inženjerstvo i tehnologija i Hemijski reaktori, četvrta godina usmjerenja Hemija i inženjerstvo materijala, sa praksom, kao i upoznavanje sa procesom proizvodnje u fabrici AMK. Praktična znanja koja su studenti stekli od velike su koristi za njihov budući poziv, a dodatni cilj nam je da u saradnji sa kompanijama kao što je GiKiL ovakav vid edukacije uvedemo i u naučno-nastavni plan i program, kao obavezan vid obrazovanja za buduće generacije - kazao je profesor Ivan Petric. Uvođenjem redovne prakse nastavni proces bit će značajno unaprijeđen, jer, kako je istakao i Ermin Mujkić, direktor AMK fabrike, na ovaj način studenti će po završetku obrazovanja biti mnogo spremniji za radna mjesta koja ova industrija nudi. - GiKiL je specifična industrija koja nudi širok spektar mogućnosti za stručno osposobljavanje mladih, ali isto tako ima i kontinuiranu potrebu za novim i mladim kadrovima. Kao bivši student Tehnološkog fakulteta, zajedno sa drugim kolegama inženjerima, vrlo rado učestvujem u organizaciji ovakvih praktičnih edukacija, a sve u svrhu prenošenja stečenih iskustava i što većeg povezivanja industrije, odnosno privrede i akademske zajednice, jer jedno bez drugog u savremenim zahtjevima društva i tržišta ne može opstati ni napredovati - poručio je Mujkić. Lukavačka AMK fabrika je, inače, jedina fabrika ove vrste u Bosni i Hercegovini. Izgrađena je 1978.godine, a obnovljena nakon rata. Tokom 2006.godine, zbog ekoloških zahtjeva, fabrika je počela da koristi n-butan umjesto benzola kao sirovinu, što je značajno smanjilo zagađenje okoliša, te je tokom 12 godina rada, u nekoliko navrata, postizala rekordnu proizvodnju i prodaju. Da je GiKiL-ov AMK proizvod prvoklasne kvalitete govori i podatak da se trenutno izvozi u čak 17 zemalja svijeta, saopćeno je iz kompanije Global Ispat Koksna Industrija d.o.o. Lukavac.

U Beogradu održan sajam građevinarstva...

“Privreda TK” na 44. sajmu “SEEBEE”

Slogan „Pažnja! (G)radovi u toku.“ obilježio je 44. Međunarodni sajam građevinarstva SEEBE, koji je u aprilu održan u Beogradu. Ova kulturna manifestacija okupila je više od 600 izlagača iz 27 zemalja, koji su sveobuhvatnu ponudu iz svih oblasti građevinske industrije predstavljali u sedam hala Beogradskog sajma, ali i na otvorenom prostoru. SEEBE se tradicionalno održava pod pokroviteljstvom Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, a Zorana Mihajlović, resorna ministarka, je na svečanom otvaranju da je Sajam građevinarstva praktično slika privrede: **“Uz napredak i rast privrede raste i broj izlagača na Sajmu građevinarstva, a Srbija privredno i ekonomski izgleda značajno drugačije nego prije pet godina. Privrednici koji žele ovdje da investiraju, i iz zemlje i iz svijeta, to znaju. Već smo mnogo uradili na stvaranju boljih uslova za poslovanje, ali je tačno i da je još mnogo posla pred nama”**, rekla je Zorana Mihajlović, ministarka građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture u Vladi Srbije. Ministarka je poželjela da slijedeće godine na Sajmu građevinarstva učestvuje ne 50, već 150 izlagača više nego ove godine, a svim kompanijama koje žele da posluju u Srbiji poručila je da su dobrodošle. Poželjela im je uspeh i nove poslove koji će biti dobri i za same kompanije i za državu. U ime generalnog sponzora manifestacije, Predrag Vučićević, predstavnik kompanije Aluroll, rekao je da je čast i zadovoljstvo za svaku kompaniju da bude generalni sponzor Sajma građevinarstva, samim tim i dio globalnog tržišta: **“SEEBE je prilika za godišnju prezentaciju, naročito za promociju domaćih firmi kao što je naša. Sa zadovoljstvom ističemo da smo za četiri decenije poslovanja zauzeli leadersku poziciju u zemlji i okruženju, da smo od firme sa šest zaposlenih stigli do preduzeća sa 150 radnika, da imamo dobru poslovnu politiku i odnos sa potrošačima, bogat asortiman i plasman proizvoda na tržištima širom svijeta”**, izjavio je Predrag Vučićević, predstavnik kompanije Aluroll.

• O Sajmu

Sajam građevinarstva koji se po 44. put održao u Beogradu je najveći i najznačajniji događaj u građevinskoj industriji u ovom dijelu Evrope. Ima značajnu ulogu u afirmaciji građevinske struke. Mjesto je okupljanja eksperata iz oblasti građevinarstva, arhitekture i projektovanja, izvođača radova i proizvođača građevinskih mašina i materijala. Na Beogradskom sajmu predstavlja se svjetsko građevinarstvo. Specijalizovana je međunarodna manifestacija i obuhvata najrazličitije segmente građevinske industrije – od istraživanja i projektovanja, preko izgradnje i održavanja objekata u visokogradnji, niskogradnji i hidrogradnji, do predstavljanja najsavremenijih materijala, građevinskih mašina, uređaja i alata. Kroz koncept „nacionalnih izložbi“ ove godine predstavljale su se Turska, Kina, Austrija i Hrvatska. Zbog stalne potrebe za inovacijama i napretkom u građevinskoj industriji, nove tehnologije su prisutne i vidljive na cijeloj manifestaciji, posebno u IT segmentu, digitalnim i komunikacionim tehnologijama. Ovogodišnja novina u izlagačkom programu bile su robne grupe „Nekretnine i investicije“ i „Arhitektura i urbanizam“. “SEEBE” je poznat i po izuzetno bogatom stručnom pratećem programu, ali i tradicionalnim nagradama „Nova vizura“ i „Posebno priznanje“. Generalni sponzor 44. Međunarodnog sajma građevinarstva bila je kompanija Aluroll, a medijski partneri manifestacije bili su AL&PVC, Color Press Group, Drvo tehnika, Građevinarstvo.rs, Gradnja, Industrija, M-Kvadrat, Podovi, Pro Gradnja, Prozori&vrata, 4zida.rs, Limarija i krovopokriavanje, Sajema, Mascus, Nađi dom i Energetski portal. U okviru Sajma građevinarstva ove godine je održan 10. Međunarodni sajam kamena STONEEXPO SERBIA, najveća manifestacija koja se bavi prirodnim kamenom i pratećim industrijama.

• Privreda TK na Sajmu u Beogradu

Kantonalna privredna komora Tuzla predstavila je svoje firme članice na 44. Međunarodnog sajma građevinarstva “SEEBEE” u Beogradu. zahvaljujući raumijevanju izuzetnom profesionalizmu Dejanue Cahun organizatorice manifestacije, obezbijeden je izložbeni prostor na kojem su svoje usluge predstavile firme: **“Tuzla kvarc”, “Tehno grad company” doo Tuzla, “Annoa” Tuzla, “Borplastika Eko” Tuzla, GTD “Tehna” Gračanica “Širbegović” Gračanica, “Xella BH” Tuzla, “Wortmann Metal” Tinja.** Zajednički izložbeni prostor privrednika sa područja Tuzlanskog kantona, posjetili su i predstavnici Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona.

• Korisni stručni skupovi

Stručni prateći program počeo je skupom koji je organizovao beogradski Bexel Consulting, a tema je bila „Integrirano upravljanje građevinskim projektima primjenom BIM tehnologije“. Srednja Dizajnerska škola obrađivala je nekoliko tema – likovnu obradu fasada kroz istorijske pravce, likovnu obradu bazenskih površina i mogućnost staklenog mozaika, a predstavljena je i arhitektura Dragiše Brašovana i Zahe Hadid, kao i njen uticaj na naš prostor. Udruženje kamena kolonija je predstavilo „Oblikovanje kamena u tradicionalnoj i savremenoj srpskoj umjetnosti“. „Primjena UAV tehnologije u prikupljanju i vizualizaciji prostornih podataka“ tema je kojom se bavio Nenad Brodić, asistent na beogradskom Građevinskom fakultetu, a asistent Marija Petronijević predstavila je „Izučavanje BIM tehnologija u nastavi na Građevinskom fakultetu“. Predstavnici Instituta za standardizaciju Srbije govorili su o „Standardizaciji u oblasti crijepova na evropskom tržištu“. Stručni prateći program sačinjavao je i skup „Srpske kuće“ Beograda. Za ovogodišnji Sajam građevinarstva oni su odabrali nekoliko tema. „Manastirski konaci – prijelazni oblik od narodne ka sakralnoj arhitekturi“ segment je koji je predstavio arhitekta Tihomir Obradović. „Kuća između prošlosti i sadašnjosti“ tema je o kojoj je govorio Milutin Dedić, a razvojem crkvene arhitekture bavio se arhitekta Sava Ristić. Zanimljivo je bilo i izlaganje dr Nebojše Gazdića, koji je govorio o arhitektonskom naslijeđu Kosova i Metohije. “Rekonstrukcija starih kuća“ bilo je stručno predavanje Radojka Obradovića, a „Tradicija narodnog graditeljstva na fotografijama“ bila je tema Stanka Kostića, likovnog umetnika fotografije.

„Srpska kuća iz Lepenskog Vira“ naziv je prezentacije koju je izveo arhitekta Hristivoje Pavlović.

• Proglašeni najuspješniji izlagači

Nagrade „Nova vizura“, „Posebno priznanje“ i „Specijalno priznanje“ jasno su označile najuspješnije izlagače na ovogodišnjem, 44. Međunarodnom sajmu građevinarstva. Laureate je jednoglasno izabrao stručni žiri, koji je pored predsjednika – docenta dr Budimira Sudimca, činilo još četiri eksperta – prof. dr Vesna Radojević, diplomirani inženjer Igor Vještica, docent dr Predrag Petronijević i docent dr Nebojša Gnjatović.

• Dobitnici nagrade „NOVA VIZURA“

Kategorija GRAĐEVINSKI MATERIJALI:

- WIENERBERGER d.o.o, Kanjiža, - za crijep Continental Plus Natura

Kategorija GRAĐEVINSKA MEHANIZACIJA:

- METAL-PRODUKT d.o.o, Smederevska Palanka - za liniju za profilisanje lima, tip: UD, CD, W-60/220P

Kategorija INFORMACIONE TEHNOLOGIJE U OBLASTI GRAĐEVINARSTVA:

- BEXEL CONSULTING d.o.o, Beograd - za softversku platformu za upravljanje projektima u građevinarstvu primenom BIM tehnologije

Kategorija PREFABRIKOVANI SKLOPOVI ZA GRAĐENJE:

- NEST GROUP 011 d.o.o, Rača, Priboj - za Modul Nest 62

Kategorija INSTALACIJE ZA GRAĐENJE OBJEKATA I DRUGE OBLASTI GRADITELJSTVA:

- PELET METALAC, Obrenovac - za peletirku za prerađu i reciklažu drvenog otpada i biomase u građevini, tip: pm-5000

• Dobitnici nagrade „POSEBNO PRIZNANJE“

Robna grupa GRAĐEVINSKA MEHANIZACIJA:

- STROJEGRADNJA SAS, Slovenija - za izložbeni kamion sa mašinom HKS CNC 2M PROFIL

Robna grupa PREFABRIKOVANI SKLOPOVI ZA GRAĐENJE:

- OGANJ KOVANO GVOŽĐE d.o.o, Mladenovac - za dvokrilnu kapiju K1-011

- EKONOMIČNA EKOLOŠKA E-KUĆA, Čačak - za montažnu

kuću „MINI HOME“

Robna grupa INSTALACIJE ZA GRAĐENJE OBJEKATA I DRUGE OBLASTI GRADITELJSTVA:

- BLUCHER METAL A/S, DENMARK - za drenažni sistem za industriju i stambene objekte

• Dobitnici nagrade „SPECIJALNO PRIZNANJE“

INOUTIC/DECEUNINCK d.o.o, Beograd - za pristup sajamskoj prezentaciji

PEŠTAN d.o.o, Arandelovac - za prezentaciju štanda iz tri dela i komunikaciju sa posetiocima

Pripremio: Dino Kalesić

9. međunarodni sajam poduzetništva i obrta “Grapos Expo”... U Gračanici među 330 izlagača i “Privreda TK”

Međunarodnog sajma poduzetništva i obrta “Grapos Expo” po deveti put je održan u Gračanici. Sajam se profilira kao sajam dostignuća proizvodnog i uslužnog poduzetništva i obrta, starih i umjetničkih zanata, te kvalitetnih uslova iz okruženja koji doprinose razvoju poduzetništva i obrta. Nedžad Nuhanović direktor Sajma je na otvaranju rekao kako je ovogodišnji sajam postavio rekord po zainteresovanosti izlagača. **“Ove godine su na sajmu “Grapos Expo” prisutna 332 izlagača iz Bosne i Hercegovine i šest zemalja iz okruženja i iz Evropske unije. Bez udruživanja privrede, obrta i poduzetništva, bez razmjene roba, znanja i iskustva, sklapanja različitih oblika saradnje nema uspjeha”,** rekao je direktor Nuhanović. Nusret Helić načelnik općine Gračanica je istakao da je sretan što je Gračanica ponovo centar poduzetništva i biznisa u Bosni i Hercegovini. **“Raduje činjenica da smo i ove godine domaćin brojnim privrednicima iz zemlje i inostranstva, predstavnicima vlasti i drugim gostima. Posebno želimo poručiti mladima da je ovdje moguće raditi, privređivati i graditi bolju budućnost”,** rekao je načelnik Helić. Tradicionalni sajam poduzetništva i obrta širokog spektra, međunarodnog karaktera i razvojno-edukativnog usmjerenja, koji se godinama održava u Gračanici, najveći je sajam tog tipa u BiH, a spada među najveće i u regionu. Ovogodišnji partner sajma bila je Hrvatska obrtnička komora koja je organizirala dolazak obrtnika iz svih dijelova susjedne zemlje. Organizator sajma je Boms-expo, u saradnji sa Ministarstvom poduzetništva, obrta i razvoja TK, općinom Gračanica i drugim partnerima.

Međunarodni sajam turizma i ekologije “List“...

Među 157 izlagača u Lukavcu i “Privreda TK”

Međunarodni sajam turizma i ekologije LIST 2018, koji je održan u Lukavcu, okupio je 157 izlagača iz deset zemalja svijeta. Pored promocije turističkih potencijala Tuzlanskog kantona, Bosne i Hercegovine, kao i zemalja izlagača, predstavljeno je na sajmu i stanje u oblasti ekologije. U okviru raznolikog sadržaja, organizovana su stručna predavanja i diskusije iz oblasti turizma. Sajam je bio prilika za prezentaciju opreme i novih tehnologija za zaštitu okoliša. Također, jedan dio sajma je posvećen gastronomiji. Federalna ministrica okoliša i turizma Edita Đapo istaknula je na otvaranju sajma da je ovaj sajam značajan ne samo za promociju Lukavca i TK, nego i cijele BiH. **“Naredna tri dana, Lukavac će biti centar cijele regije. Veoma je važno da se ovaj sajam održava u Lukavcu, koji ima puno potencijala za turizam i koji je industrijski grad. Stoga je potrebno razgovarati o ekologiji i načinima transformiranja industrije, koja bi više doprinijela**

razvoju turizma u ovom gradu. Vlada FBiH prepoznala je turizam kao razvojnu granu. FBiH ima potencijala za razvoj turizma. Sve što se uložilo u ovu oblast vraća se dvostruko, a pored toga turizam može da zapošljava “slabe” kategorije društva”, izjavila je ministrica Đapo. Ministar trgovine, saobraćaja i turizma TK Mirsad Gluhić ocijenio je da ovaj sajam ima veliki značaj za TK, navodeći da je taj Sajam Vlada uvrstila u manifestacije od značaja za TK. **“Tuzlanski kanton je najbogatiji kada je u pitanju organizovanje sajamskih manifestacija u FBiH. Posebno je značajno što se održava u Lukavcu. Kada je u pitanju posljednji ekološki incident u ovom gradu, nadam se da će “struka riješiti ovaj problem, a i ovaj sajam će ublažiti ekološke posljedice”,** izjavio je ministar Gluhić. Direktor sajma “List” Lukavac, Izet Nuhanović je izrazio zadovoljstvo svim poduzetim i realizovanim aktivnostima vezanim za održavanje ove tradicionalne sajamske manifestacije. **“Ove godine učešće je uzelo više izlagača nego ranijih godina. Ovogodišnji sajam kvalitetniji je od dosadašnjih”,** rekao je direktor Nuhanović. Ovogodišnji prijatelj 16. Lukavačkog sajma bila je Turistička prizma iz Novog Sada.

D.K.

Iz Vlade Tuzlanskog kantona... 2,5 miliona KM za kapitalne investicije u Kladnju

Upriličena posjeta načelniku Čavkunoviću - Akcenat na nastavak izgradnje sportske dvorane, te sanaciji puta Kladanj – Muška voda

Realizacija investicijskih projekata na području općine Kladanj, bila je povod za posjetu delegacije Vlade TK načelniku Općine Kladanj Jusufu Čavkunoviću. Kako je istaknuto tokom sastanka Kantonalna vlada, Direkcija regionalnih cesta i Općina ove će godine zajedničkim snagama realizirati investicijske projekte u vrijednosti ok 2,5 miliona KM. Posebna pažnja tokom sastanka posvećena je nastavku izgradnje sportske dvorane, te sanaciji puta Kladanj – Muška voda. **„U proteklom periodu od značajnijih investicija Kantonalne vlade na ovom području se mogu izdvojiti radovi na rekonstrukciji i „utopljanju” Mješovite srednje škole „Musa Ćazim Ćatić” u Kladnju, koja je jedna od ukupno 6 škola u kojoj realiziramo IPA INTERREG projekat „Pametna škola” i drugi projekat, koji smo uspješno realizirali, a to je rekonstrukcija prostora za postupanje po građanskim pitanjima u Policijskoj stanici u Kladnju”** rekao je premijer Suljkanović.

„U narednom periodu ćemo sagledati mogućnosti i načine da pomognemo izgradnju Sportske dvorane. Za taj projekat smo putem resora prostornog uređenja i zaštite okoliša planirali oko 220.000 KM. Određena sredstva izdvojili smo i za adaptaciju, odnosno utopljanje Područne škole Tuholj, a i Direkcija cesta TK već provodi aktivnosti na sanaciji i rekonstrukciji dionice puta Muška voda-Kladanj. Radi se o investiciji Direkcije od oko 200.000 KM, što je ulaganje u revitalizaciju turističkih potencijala ovog kraja.” zaključio je premijer Suljkanović dodajući da će, osim svega navedenog, Kladanj biti adekvatno tretiran i u Programu ulaganja namjenskih sredstava od vodnih naknada.

Tokom sastanka je bilo govora i o novoj budžetskoj poziciji u Budžetu TK za 2018. godinu. Radi se o 1 milion KM koje su namijenjene kao pomoć u realizaciji projekata manje razvijenih lokalnih zajednica. „Ova stavka je jedna dodatna prilika za Kladanj, da aplicira i iz ovih sredstava ostvari pravo na pomoć iz kantonalnog budžeta, za realizaciju lokalnih projekata”, zaključio je premijer Suljkanović. **„Zadovoljstvo nam je što smo danas dogovorili i zaokružili ovaj ciklus zajedničkih investicijskih ulaganja na području općine Kladanj i siguran sam da će od ovih projekata najveću korist imati upravo građani Kladnja”** rekao je načelnik Općine Kladanj Jusuf Čavkunović. Delegaciju Vlade Tuzlanskog kantona, osim premijera Suljkanovića, su činili ministrica kulture, sporta i mladih, ministar unutrašnjih poslova Husein Topčagić, ministar finansija Miralem Nuhanović, ministar trgovine, turizma i saobraćaja Mirsad Gluhić, ministar prostornog uređenja i zaštite okoliša Admir Huskanović i ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Mufid Klinčević.

D.K.

Iz Turističke zajednice TK...

Nastup na sajmu „Solari“ u Osijeku

Vlada i Turistička zajednica Tuzlanskog kantona na sajmu turizma u Osijeku

U saradnji Turističke zajednice Tuzlanskog kantona i Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona na sajmu turizma „SOLARI“ u Osijeku predstavljeni su turističke mogućnosti i potencijali Tuzlanskog kantona. Ukupan sadržaj i aktivnosti, neupitno svjedoče o značaju, potrebi i opravdanosti učešća Turističke zajednice Tuzlanskog kantona na sajmovima u okruženju obzirom da se sajamska manifestacija u Osijeku pokazala kao najuspješnija manifestacija ove vrste u Hrvatskoj. Sajmu turizma u Osijeku prisustvovao je i ministar trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona Mirsad Gluhić. U svojstvu počasnog gosta Sajma Ministar Gluhić se ovom prilikom susreo sa zvaničnicima grada Osijeka, predstavnicima Vlade Republike Hrvatske, predsjednicima turističkih zajednica, udruženja i drugih institucijakoje se bave promocijom turističkih potencijala. Sajam turizma, lova i ribolova „SALORI“ Osijek

održavao se pod pokroviteljstvima Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva turizma, Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka, a odvijao se na 2000m² zatvorenog i 3000m² otvorenog izložbenog prostora.

Mirsad Gluhić, ministar za trgovinu, saobraćaj i turizam:

„Na području TK-a u prva dva mjeseca ove godine ostvareno 13.275 noćenja“

Povećan broj noćenja – Povećanje broja domaćih turista -
Zimska sezona nije bila zadovoljavajuća

Tokom prva dva mjeseca ove godine (januara i februara) Tuzlanski kanton posjetilo je 5.718 turista, od čega je 3.425 domaćih i 2.293 stranih turista, potvrdio je Feni ministar trgovine, saobraćaja i turizma voga kantona Mirsad Gluhić. U istom periodu ostvareno 13.275 noćenja na području ovog kantona, a tokom prva dva mjeseca 2018. godine turisti su se zadržavali oko 2,78, dakle, otprilike oko tri dana na području najmnogoljudnijeg kantona u FBiH. Po riječima resornog ministra evidentno je povećanje domaćih turista za 11 posto u odnosu na isti period prošle godine, dok je zabilježen manji broj stranih turista. Pojasnio je da januar i februar nisu mjeseci kada je uobičajena posjeta stranih turista ovoj destinaciji, naglasivši da ove zime nije bilo dovoljno sniježnog pokrivača. Tvrdi da zimska sezona nije bila zadovoljavajuća, jer je sniježni period nastupio tek krajem februara, dodavši da je Ski lift Karaula proradio tek nakon prvih sniježnih padavina, koje su kasnile. -Nismo zadovoljni, ali ne možemo uticati na to, jer nisu bili povoljni uvjeti, imali smo toplu zimu, bez dovoljno sniježnih padavina, koje su uslijedile tek pred kraj zime, kaže Gluhić. Navodi da su tokom zimske turističke sezone turisti uglavnom posjećivali planinska izletišta kod Kladnja - planinu Konjuh, zatim kod Živinica, Dedinjske planine, te na planini Majevici kod Srebrenika. Gluhić ističe da su već počele pripreme za ljetnu turističku sezonu na području ovog kantona. Najavio je da ove godine Turistička zajednica TK planira raspisati javni poziv za dodjelu grant sredstava u visini od 70.000, KM za unaprjeđenje turizma na području TK. Podsjetio je da se na području Tuzlanskog kantona posljednjih godina bilježi trend rasta i razvoja turizma, koji generira prvenstveno privredu ovog kantona.

D.K.

Prvo inostrano predstavništvo...

Vanjskotrgovinska komora BiH otvorila u Istanbulu

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

U Istanbulu je početkom aprila otvoreno prvo inostrano predstavništvo Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine (VTK BiH). Prema riječima predsjednika Komore Ahmeta Egrića, predstavništvo ima zadatak da direktnim kontaktima, kao i organiziranjem sastanaka, prezentacija, okruglih stolova i tome slično, na najbolji mogući način promovise potencijale Bosne i Hercegovine i privuče veći broj investitora iz Republike Turske. Obračajući se ispred Ministarstva koje je od samog pokretanja inicijative dalo punu podršku i doprinos otvaranju predstavništva, ministar spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine Mirko Šarović takođe se zahvalio Vladi Republike Turske i svom kolegi ministru Zybekčiju na podršci i saradnji ističući značaj koji Republika Turska ima za Bosnu i Hercegovinu kao i nadu da će se uspješna saradnja nastaviti i u budućnosti, saopšteno je iz VTK BiH.

Otvoreno predstavništvo HGK u Sarajevu...

“BiH nam je prirodni vanjskotrgovinski partner”

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

Otvaranje predstavništva Hrvatske gospodarske komore (HGK) u Sarajevu koje će djelovati pri hrvatskom veleposlanstvu u BiH dio je strategije objedinjavanja kapaciteta koje Hrvatska ima u inozemstvu kako bi jačala političke ali i gospodarske veze s važnim državama, kazala je danas ministrica vanjskih i europskih poslova u Sarajevu. Sličan model spajanja klasične i gospodarske diplomacije koriste Austrija i Njemačka, dodala je ministrica. Na temelju jačanja gospodarske suradnje i ukupni će međudržavni odnosi biti bolji a Hrvatskoj je to posebni

interes jer ima zadaću brinuti o pripadnicima hrvatskog naroda u BiH i time doprinositi uspješnoj i stabilnoj BiH i poziciji Hrvata u njoj, dodala je i najavila kako će sljedeće tjedna ured HGK biti otvoren i pri Generalnom konzulatu Hrvatske u Mostaru. “Odabrali smo Sarajevo jer je BiH nama prirodni vanjskotrgovinski partner i uvijek među pet najvažnijih zemalja” kazao je predsjednik HGK Luka Burilović. Hrvatska je od 1996. na vrhu popisa najvažnijih vanjskotrgovinskih partnera BiH pri čemu se iz godine u godinu bilježi stalno povećanje trgovinske razmjene. Njena ukupna vrijednost u 2017. dosegla je gotovo 2,2 milijarde eura pri čemu je izvoz iz Hrvatske u BiH bio vrijedan više od milijardu i pol eura.

Otvoreno predstavništvo HGK u Beogradu...

“Kapital je osjetljiva i plaha zvjerka”

Bez obzira na incident koji je u Skupštini Srbije priredio čelnik radikala Vojislav Šešelj, Hrvatska gospodarska komora ponovno je, nakon pet godina, otvorila svoje predstavništvo u Beogradu. Dužnosnici gospodarskih komora dviju zemalja poručili su da gospodarstvo treba i mora biti iznad politike. Predsjednik Gospodarske komore Hrvatske Luka Burilović i čelni čovjek Privredne komore Srbije Marko Čadež naglasili su da gospodarstvenike obiju zemalja neće omesti incidenti “ljudi iz prošlosti”, te da će se suradnja komora dviju država i gospodarstvenika na obje strane nastaviti po ekonomskim i tržišnim principima i u uzajamnom interesu.

• **Burilović: Kapital je osjetljiva i plaha zvjerka**

“Koliko god mi je drago da otvaramo ovaj ured - mada sam se pitao zašto je uopće i zatvaran - toliko me žalosti činjenica zbog incidenta koji se dogodio tijekom posjeta izaslanstva Hrvatskog sabora i predsjednika Gordana Jandrokovića. Vjerujem da je to politički izoliran incident prošlosti koji ne smijemo zanemariti, ali je kapital vrlo osjetljiva i plaha zvjerka i ide tamo gdje mu je sigurno”, rekao je Burilović. Naglasio je da je za HGK “važno nastaviti dobru gospodarsku suradnju koja je počela i prije uspostave političkih odnosa, što je dokaz da je gospodarstvo iznad politike”. Burilović je ocijenio da za gospodarsku suradnju Hrvatske i Srbije ima još puno prostora, te da će tome pridonijeti i otvaranje predstavništva u Srbiji, koje je zasad šesto u svijetu. HGK ih namjerava otvoriti ukupno dvadesetak.

• **Čadež: Stidim se zbog Šešeljevog čina**

Predsjednik Privredne komore Srbije Marko Čadež ispričao se hrvatskim kolegama zbog incidenta koji je izazvao Šešelj i rekao da se srami. “Lično me je sramota tog izliva primitivizma jednog čoveka prošlosti koji nikom nije trebao. Umesto da govorimo o stvarima koje znače život i budućnost za nas, naše porodice i naše zemlje, iz Beograda je otišla ružna slika, na najprimitivniji mogući način. Zbog toga se stidim”, rekao je Čadež. Čadež je rekao da su hrvatske kompanije u Srbiji uložile 800 milijuna eura i zapošljavaju 14.000 ljudi. “To su ozbiljni poslovi, a potencijale nismo još ni načeli”, rekao je Čadež i najavio da će do kraja godine i Srbija u suradnji s HGK-om otvoriti svoje predstavništvo u Zagrebu. U Srbiji posluje oko 200 hrvatskih poduzeća, a s više od 750 milijuna eura investicija Srbija je četvrta najznačajnija zemlja za hrvatske investitore.

D.K.

Iz Privredne/Gospodarske komore FBiH...

“Država ugrožava jako bitna radna mjesta svojih građana”

“Domaći privrednici ne traže nikakav povlašteni status, već traže jednaka pravila za sve učesnike na tržištu i pošteni konkurenciju”

Iako su prethodnih mjeseci iz Privredne komore FBiH uputili više zahtjeva za sastanak o Pravilniku o policijskoj uniformi kojeg je usvojilo Vijeće ministara BiH, do danas predstavnici Komore i bh kompanija koje proizvode policijsku i vojnu opremu nisu održali nijedan sastanak sa predstavnicima Ministarstva sigurnosti BiH i Vijeća ministara BiH.

“Kao što smo, Vas i javnost, u više navrata informisali, Pravilnik o policijskoj uniformi kojeg je usvojilo Vijeće ministara BiH, a čiji je predlagač bilo Ministarstvo sigurnosti BiH, diskriminira domaće proizvođače i predstavlja ozbiljnu opasnost za opstojnost stotina radnih mjesta”, ponavljaju iz Privredne komore dodajući kako je neprihvatljivo

da se institucije BiH onemogućavaju učešće u postupku javnih nabavki policijskih uniformi kompanijama iz BiH koje isporučuju uniforme i drugu opremu za brojne policijske agencije u Evropi.

“U cilju zaštite bosanskohercegovačkih kompanija koje uz brojna poreska opterećenja i u izrazito teškom poslovnom ambijentu vrše svoje poslovne aktivnosti, smatramo da na ovaj način država dodatno ugrožava jako bitna radna mjesta građana naše zemlje. Domaći privrednici ne traže nikakav povlašteni status, već traže jednaka pravila za sve učesnike na tržištu i pošteni konkurenciju, koja je u potpunosti onemogućena spornim Pravilnikom, koji de facto osigurava isključivo nabavku samo jedne uvozne vrste uniformi, te bi tender kao takav bio diskriminatorski prema bh proizvođačima. Na ovakav način država ne samo da nanosi štetu domaćoj privredi, već dovodi i do povećanja budžetskih izdvajanja za ove potrebe”, istakli su u saopćenju za javnost.

Način na koji bosanskohercegovačke kompanije nisu bile uključene niti informisane o radu radne grupe za izradu pravilnika te ignorisanje njihovih zahtjeva za otvoreni dijalog šalje vrlo ružnu poruku domaćim proizvođačima, naglasili su i još jednom zamolili prve ljude Vijeća ministara i Ministarstva sigurnosti da se odgodi primjena spornog Pravilnika te da se po osnovu ovog i njihovih prethodnih dopisa utvrdi termin sastanka na kojem bi razgovarali o navedenoj problematiki.

Iz Vanjskotrgovinske komore BiH...

Ogroman pad cijena uvoznog piva iz regiona

Na sjednici Grupacije proizvođača piva u BiH, detaljno su razmatrani podaci o vanjskotrgovinskom prometu piva za posljednjih pet godina. Na temelju posmatranih analiza, uočen je ogroman pad uvoznih cijena piva po hl, na prvom mjestu iz Republike Srbije, te iz Republike Hrvatske. Cijena piva po hl iz R. Srbije pala je u 2017. godini na 47,47 KM (manje za 55,5% u odnosu na 2013.), a iz R. Hrvatske na 102,94 KM (manje za 8,6% u odnosu na 2013.). Poređenja radi, u Bosnu i Hercegovinu se sa evropskog tržišta uvozi pivo čija je vrijednost po hl preko 200 KM. Dodatno, prosječna cijena hektolitara piva domaćih proizvođača iznosi 110 KM. Osim toga, cijena sirovine za proizvodnju piva posljednjih godina bilježi rast, te bi situacija sa uvoznom cijenom piva trebala biti suprotna padu, pa iz Grupacije proizvođača piva BiH pozivaju nadležne institucije da se pozabave ovim problemom, jer uvoz piva po nerelano niskim cijenama direktno oštećuje budžet BiH, jer je manja osnovica za plaćanje poreza. Činjenica je da uvoz posljednjih 5 godina kontinuirano raste. U 2017. godini uvezeno je preko

1.531 hiljada hl piva u vrijednosti od preko 121 milion KM. U odnosu na 2013. godinu, uvoz je povećan za 170 hiljada hl. Ovakvo stanje sa uvoznom cijenom piva iz okruženja, posebno iz R. Srbije, dovodi u pitanje legalnost fakturisanja uvoza piva na granicama. Domaći proizvođači smatraju da ovako niske cijene uvoznog piva prelaze sve granice neoljalne konkurencije, te pozivaju nadležne institucije da po hitnom postupku ispituju legalnost fakturisanja uvoznog piva u BiH. Izvoz piva iz BiH u periodu od 2013.-2017. godine skromno se povećavao za oko 3 hiljade hl, i u 2017. godini je količinski iznosio 29 hiljada hl u vrijednosti od oko 2,8 miliona KM.

D.K.

LPG informacije...

Preporuka: Ugradnja plina u firmi „Atiker“ Živinice

Korporacija Atiker Metal osnovana je od strane Mehmet Ali Atikera 1970 s ciljem proizvodnje čeličnih cijevi za bušotine u dubokim vodama. Kao rezultat tehnološkog razvoja i potražnje tržišta, korporacija Atiker Metal je proširila interes sa proizvodnje čeličnih cijevi na proizvodnju automobilskih LPG spremnika a zatim i na proizvodnju LPG i CNG autogasnih sistema. Potražili smo u ovoj firmi, članici Kantonalne privredne komore Tuzla, više informacija, prvenstveno o tome kako sistem LPG funkcioniše, za sve one koji svoje limene ljubimce žele voziti na plin.

www.atiker.ba

BESPLATNI INFO TELEFON
080 02 11 11

Plin, koji je pod pritiskom u spremniku tekućine kroz cijev dolazi do reduktor tlaka (isparivaču), gdje se uz pomoć sredstva za hlađenje, toplinski stroj, prelazi iz tekućeg u plinovito stanje smanjenjem pritiska. Svrha ECU (središnje upravljačke jedinice) je da prati prikuplja i obrađuje podatke koje primi od centralnih motornih jedinica, tako da se motorno vozilo ponaša u skladu s uvjetima rada, što omogućuje izvrsne performanse i minimalnu potrošnju UNP-a. Injektori (mlaznice) imaju funkciju kako da uvedu određenu količinu LPG-a u sistem, tako da je motor vozila radi besprijekorno. Iznos određuje ECU i šalje tu informaciju mlaznicama. Na mlaznice su montirani otvori čiji promjer ovisi o veličini motora. Osnovna podjela je “karburator” i “injekcija”. Karburator prekidač klasično prebacuje i bira hoće li vozilo ići na benzin ili plin. Automatska elektronika ima funkciju promjene vrste goriva, ovisno o režimu koji je postavljen. Prednost ove metode je da motor uvijek počinje na benzin i poslije se automatski prebacuje na plin (uz mogućnost pokretanja na plin u slučaju nužde). Električni plinski ventil (EGV u nekim izvedbama ugrađen sa reduktorom) u slučajevima kada je motor ugašen i nema struje je zatvoren i sprječava pritisak plina iz rezervoara da dosegne reduktor. Ovo je još jedan oblik osiguranja instalacije kad vozilo miruje. Unutar EGV se obično nalazi filter koji skuplja nečistoće iz plina LPG-a. Filter treba mijenjati svakih 10.000 km, a i češće ako je potrebno. Funkcija filtera gasne faze je da sprječava ulazak sitnih čestica u mlaznice. Smješten je između isparivača i crijeva za ubrizgavanje. Reduktor (isparivač) smanjuje pritisak, pretvara tačni naftni plin LPG-a u plinovito stanje, ali ima i sigurnosne funkcije. Isparivač regulira prijelaz tekućeg plina u plinovito stanje tako da se zagrijava toplom vodom iz motora. Membranski sistem regulira pritisak da bi motor mogao normalno raditi. Isparivač je tako konstruiran da se prilikom zaustavljanja motora zaustavlja protok plina

LPG-a i preuzima funkciju za sigurnost. Mjesto za punjenje rezervoara je uglavnom na vanjskoj strani vozila. Priklučci su standardizirani tako da se gorivo može točiti na bilo kojoj pumpi plina LPG-a. U cilju povećanja sigurnosti, moguće je ugraditi i Multi Ventil koji se postavlja direktno na spremnik plina i ima više svrha.

Senzor razine se koristi za očitavanje količine plina u spremniku tako da se vrijednost pretvara u električni signal i šalje na prekidač gdje se čita ova vrijednost. Pozicioniran je na multi ventilu. Tank je najčešće cilindričnog ili toroidalnog oblika i izrađen je od visokokvalitetnog čeličnog lima 3 do 4 mm. Automobilski su volumena od 20 do 120 litara i podliježu rigoroznim testovima obično su certificirani od strane pritiska od 60 do 90 bara. Toroidalni spremnici (u obliku točka), izrađuju se u dvije verzije, za unutarnju i vanjsku ugradnju (kada je točak ispod poda). Iz sigurnosnih razloga, puni se max. do 80% djelotvornog volumena. Svaki model automobila sa karburatorom ili središnjom injekcijom zahtijeva odgovarajući mikser. Obično se nalazi na početku usisnog razvodnika i po njega se uvozi plin / gas u motor. Vrlo je bitno da mikser je prikladan jer omogućava pravilno doziranje potrebne količine plina u motoru. U tom slučaju, potrošnja će biti normalna a automobil će imati punu snagu.

Ovo su osnovne karakteristike vezane za funkcionisanje sistema i ugradnju plina u automobile. U slučaju odluke da se ugradi plin u automobil, preporuka je da se to uradi u firmi “Atiker”, Magistralni put – Maline bb Živinice, Telefon: +387 35 744 091, Fax: +387 35 744 093. Besplatna linija: 080 02 11 11, email:info@atikereurope.com.

Atiker doo se već duži niz godina bavi ugradnjom autoplina, autogasa u automobile. Kvalitetan proizvod i profesionalno osoblje svrstavaju ovu kompaniju u sam vrh distributera i servisa na ovim prostorima a i šire. Sigurna ugradnja, pogodnosti prilikom plaćanja kao i mnogobrojne akcije, razlozi su da posjetite servise na lokacijama Živinice, Sarajevo, Mostar... i uvjerite se u kvalitet proizvoda i profesionalne ugradnje LPG Sistema. Vaš Atiker...

D.K.

Nova članica Komore...

Svadbeni salon "Ljubavna priča" Tuzla

Svadbeni salon "Ljubavna priča" Tuzla je novoizgrađena dvorana koja se nalazi u blizini novog Bingo CITY centra Tuzla, a počela je sa radom u avgustu 2015.godine. Dvorana za sve vrste privatnih i javnih događaja koja radi samo povremeno, po dogovoru i po potrebi klijenata, sa najsavremenijom opremom i specijalnim efektima. **"Prepuštite nam organizaciju i brigu o vama i dragim gostima. Mi smo tu kako bismo Vam omogućili veličanstvenu proslavu najljepšeg dana u vašem životu",** poručuju iz Svadbenog salona "Ljubavna priča" Tuzla.

Ponuda Svadbenog salona "Ljubavna priča" Tuzla:

- svadbena dvorana sa cca 300 sjedećih mjesta
- obezbjeđen parking prostor uz fizičko obezbjeđenje
- mogućnost cateringa kod slavljenika
- mogućnost švedskog stola uz gastronomske delicije
- svečani ručak nakon svadbe
- apartman za mladence sa doručkom
- vanjsko dječije igralište
- dekoracija stolova i stolica sa svilenim cvijećem i mašnjama u nekoliko boja
- pomoć pri dekoraciji glavnog stola za mladence uz naše besplatne dekoracije
- mogućnost vaše dekoracije stolova za svadbu
- švedski stol sa kolačima i voćem
- piće dobrodošlice
- dekoracija od živog cvijeća od naših partnera
- odabir svadbene torte po vašoj želji
- mogućnost vegetarijanskog menija
- osnovni svatovski meni uz mogućnost prilagodbe vašim željama i mogućnostima
- Projektor za prezentacije i fotografije mladenaca
- Ples u oblacima (teški dim) sa snijegom za prvi ples
- svatovski meni s kombinacijom različitih jela

- različite vrste domaćih i stranih pića: piva, sokova, vina, žestokih pića i td.
- pomoć pri odabiru muzike i fotografa
- rasvjeta, svjetlosni efekti, ozvučenje, klima
- protokol svadbe i pomoć pri smještaju gostiju na mjestu
- popis djece i specijalni meni za djecu
- rođendani
- ispraćaj u penziju
- poslovni ručak /večera
- upit mailom ili telefonom na osnovu kojeg odgovaramo u najkraćem roku
- rezervacija datuma svadbene svečanosti, rezervacija uz uplatu avansa

Kontakt - Svadbeni salon Ljubavna priča

Mije Keroševića Guje 20, 75000 Tuzla
menadžment tel : +387/63/665-273
menadžment tel : +387/61/947-106
kontakt email : info@ljubavnaprica.ba

D.K.

Vijesti...

"Lukavac cement" kreće sa radom rotacione peći

Nakon zaustavljanja proizvodnih pogona u decembru 2017. godine, cementara u Lukavcu nije proizvodila klinker, već su sve aktivnosti u Fabrici bile vezane uz remont postrojenja. Radnici i management Lukavac cementa zadovoljni su što nakon više od tri mjeseca zastoja, za nekoliko dana konačno kreće prva proizvodna kampanja u 2018. godini. Lukavac cement je krajem 2017. godine okončao treću investicionu fazu ukupne vrijednosti od preko 25 miliona KM, kojom će značajno doprinijeti poboljšanju proizvodne efikasnosti, sigurnosti i unapređenju postojećih ekoloških pokazatelja. Ulaganja su prvenstveno bila usmjerena na korištenje alternativnih goriva i ekološke standarde: na nabavku nove opreme i nadogradnju sistema za doziranje alternativnih goriva na toplom dijelu linije za proizvodnju klinkera, modernizaciju i proširenje postrojenja za bajpas prašinu te ugradnju sistema za redukciju azotnih oksida.

U radu tople linije stoga će biti korišteno i gorivo dobiveno obradom otpada, tzv. RDF (Refuse Derived Fuel), za korištenje kojeg Lukavac cement posjeduje potrebnu Okolišnu dozvolu Federalnog ministarstva okoliša i turizma, ima propisane interne procedure prijema, kontrole kvalitete i upotrebe goriva te, u skladu sa zakonskim propisima kako Bosne i Hercegovini, tako i Evropske Unije, zadovoljava sve tražene parametre emisija gasova. Fabrika cementa Lukavac d.d. vodeći je proizvođač portland i zidarskog cementa u Bosni i Hercegovini. Od 2001. godine članica je ugledne poslovne grupe Asamer iz Austrije. Svojim inovativnim pristupom, strategijom kontinuiranog ulaganja u najsavremenije tehnologije još 2008. je proglašena najvećom „green field“ investicijom i „Najboljim stranim investitorom“ u BiH. Svojim odnosom i zalaganjem za očuvanje životne okoline stekla je naziv „Zelena fabrika cementa“ koji se temelji na certifikatima ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004, u skladu sa najboljim evropskim praksama i standardima.

Aerodrom Tuzla bilježi povećanje putnika od 52 posto

Međunarodni aerodrom Tuzla zabilježio je 119.651 putnika u toku prvog kvartala 2018. godine, što predstavlja povećanje od 51,9 posto u odnosu na isti period 2017. godine. Samo u martu, ovaj aerodrom je imao 43.112 putnika, što je povećanje za 48,1 posto. Wizz Air, koji ima dva aviona sa sjedištem u Tuzli, otvorit će nove letove 27. aprila za Beč i 18. juna za Baden Baden. Također, turski Freebird Airlines od juna će uvesti sezonske charter letove za Antaliju. Aerodrom Tuzla je u procesu proširenja terminalne zgrade, s očekivanjem završetkom krajem sljedećeg mjeseca. Zračna luka je prethodno saopćila da očekuje rast putnika između 8% i 12% u 2018. godini, izvjestio je Ex-Yu Aviation.

Počinje velika WizzAir-ova bečka operacija, jedna od destinacija i Tuzla

Krajem aprila WizzAir počeo će sa bečkog aerodroma u Schwechatu letove ka Gdanjsku u Poljskoj i Tuzli u Bosni i Hercegovini. U junu ove godine najveći niskotarifni avioprijevoznik u centralnoj i istočnoj Evropi stacionirat će svoj avion u Beču, dok će u septembru dodati još dva aviona, najavio je član Uprave George Michalopoulos. Wizz Air namjerava sveukupno obavljati 17 letova iz austrijskog glavnog grada

tokom godine. Vrijeme za pozicioniranje na bečkom aerodromu za WizzAir je povoljno, jer je start "Laudamotiona" odgođen. Ovisno o rutama, Mađari žele prodati deset do 30 posto karti po realnim cijenama ispod 20 eura. Jeftiniji aerodromi izvan velikih gradova, jeftine karte, "tanka" usluga sa mladim osobljem koje radi više za platu od tradicionalnih zračnih prijevoznika - dakle niski troškovi rada i najviši mogući prihodi kroz dodatne naknade, to je poslovni model Wizz Aira. "Pobjednik je ko ima najniži trošak", kaže izvršni direktor Michalopoulos. Wizz Air, koji se smatra vrlo profitabilnim, na to računa. Čak i ako se cijena goriva poveća, Wizz će imati prednoeti u odnosu na svoje konkurente sa svojim energetski efikasnim avionima. WizzAir ima ambiciozne planove u Beču, želi postati broj dva, odmah iza Grupe Lufthansa. Trenutno, niskocjenovne aviotvrtke u Beču imaju tržišni udio od oko petine. Vodeći su podružnica Lufthansina podružnica Eurowings i britanski Easyjet.

D.K.

Privredna kretanja u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH u 2017. godini

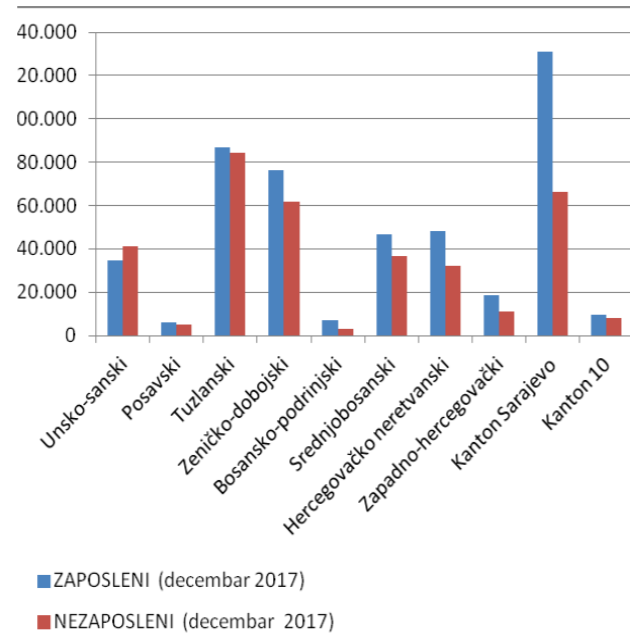
U decembru 2017. u poređenju sa decembrom 2016. industrijska proizvodnja u **Bosni i Hercegovini**, kalendarski prilagođena, bilježi pad za 0,6%. U decembru 2017. u odnosu na decembar 2016. proizvodnja Kapitalnih proizvoda je veća za 9,7%, proizvodnja Intermedijarnih proizvoda veća za 4,5%, proizvodnja Netrajnih proizvoda za široku potrošnju veća za 0,9%, dok je proizvodnja Trajnih proizvoda za široku potrošnju manja za 1,4%, a Energije manja za 6,3%.

Ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene u 2017. godini je 29.832.114.000 KM. Izvoz je iznosio 11.384.774.000 KM što je rast od 16,54% dok je vrijednost uvoza 18.447.340.000 KM što je rast od 13,44%, u odnosu na 2016. godinu. Vanjskotrgovinski deficit iznosi 7.062.566.000 KM, što je u odnosu na 2016. godinu rast deficita za 8,78%. Pokrivenost uvoza izvozom u Bosni i Hercegovini je 61,71%, što je bolje za 2,73%. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Bosne i Hercegovine su Hrvatska, Njemačka i Srbija.

U decembru 2017. godine broj zaposlenih osoba u BiH iznosio je 753.202, dok je registrovano 475.084 nezaposlenih. U poređenju sa decembrom 2016. došlo je do pada nezaposlenosti od 6,5 indeksnih poena ili u apsolutnom iznosu broj osoba koje se vode kao nezaposlene smanjio se za 34.938.

Industrijska proizvodnja na nivou **Federacije BiH** u 2017. godini ostvarila je rast u odnosu na 2016. godinu u vrijednosti od 3,8%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, rast obima proizvodnje je zabilježen u proizvodnji intermedijarnih proizvoda (3,8%), netrajnih proizvoda za široku potrošnju (5,5%), trajni proizvodi za široku potrošnju (4,8%), kapitalnih proizvoda (5,6%) i energije (1,8%). Obim vanjskotrgovinske razmjene u 2017. godini je 19.922.485.000 KM. Registrovan je rast izvoza od 15,98% i uvoza 15,22% (izvoz: 7.376.774.000 KM, uvoz: 12.545.711.000 KM). Vanjskotrgovinski deficit je 5.168.937.000 KM a pokrivenost uvoza izvozom u Federaciji BiH je 58,80% što je za 0,66% bolje nego u 2016. godini.

Dana 31.12.2017. godine u Federaciji BiH su bile zaposlene 472.575 osobe, od čega 287.414 (60,87%) u privredi i 177.661 (37,59%) u neprivredi. Broj zaposlenih u odnosu na prosjek iz prošle godine veći je za 14.601, odnosno 3,19%. Na isti datum, na evidencijama službi za zapošljavanje bilo je registrirano 349.699 osoba, što je u odnosu na prethodni mjesec povećanje za 473, odnosno 0,14%. Od ukupnog broja nezaposlenih, 240.349 (68,43%) su stručne, 109.350 (31,27%) su nestručne osobe, a njih 143.487 (41,03%) prvi puta traži zaposlenje. Na evidenciji nezaposlenih bilo je registrovano 98.778 osoba dobi između 15 i 29 godina. Najveći broj nezaposlenih registriran je u Tuzlanskom (84.250 ili 24,08%), potom u Kantonu Sarajevo (66.325 ili 18,97%) i Zeničko-dobojskom kantonu (61.801 ili 17,67%). U Bosansko-podrinjskom kantonu je registrirano 3.273 nezaposlenih osoba ili 0,94% od ukupnog broja.

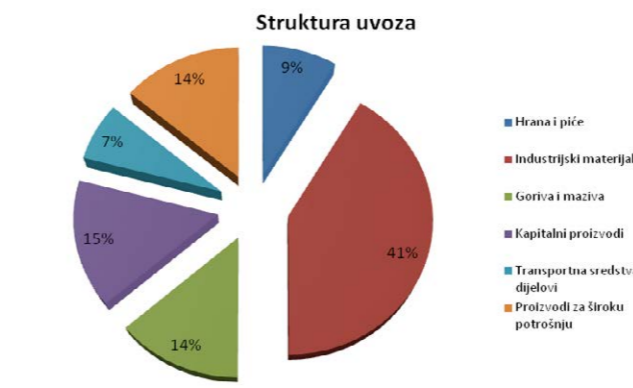
Privredna kretanja u Tuzlanskom kantonu u 2017. godini

U 2017. godini nije došlo do promjene obima industrijske proizvodnje u odnosu na 2016. Godinu (indeks = 100,0). Prerađivačka industrija ostvaruje rast od 2,5%, vađenje ruda i kamena 0,7%, a proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom pad od 4,5%.

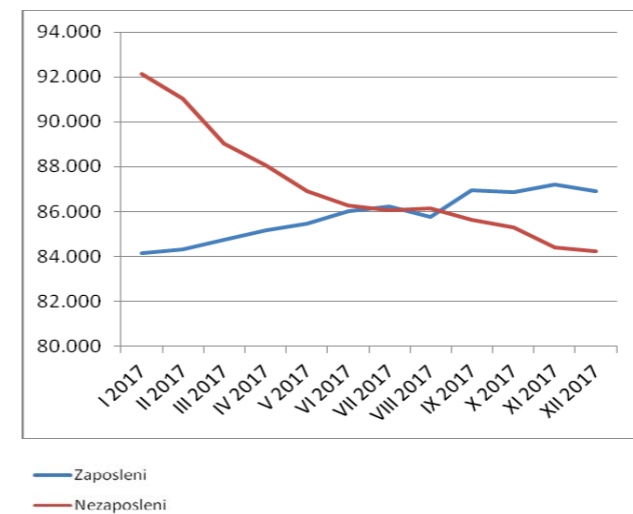

Industrijska proizvodnja I-XII 2017/ I-XII 2016 (%)

Ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 1.554.715.000 KM što je u odnosu na isti period 2016. godine rast od 22,42%. U isto vrijeme je došlo do rasta uvoza od 17,82% te je uvezeno roba u vrijednosti od 1.789.895.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 86,86%, a vanjskotrgovinski deficit je 235.180.000 KM. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija.

Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u decembru 2017. godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 86.924 osoba. U odnosu na prethodni mjesec, broj zaposlenih se smanjio 0,3%, dok je u odnosu na prosjek 2016. godine veći za 2,6%. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba. Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u decembru 2017. godine je registrovano 84.250 nezaposlenih osoba. Stručne osobe učestvuju sa 57.118 ili 67,80%, a nestručne sa 27.132 ili 32,20%. Broj osoba koje prvi put traže zaposlenje u decembru je 37.970 ili 45,1% u odnosu na ukupan broj nezaposlenih.

Zaposleni i nezaposleni u 2017. godini

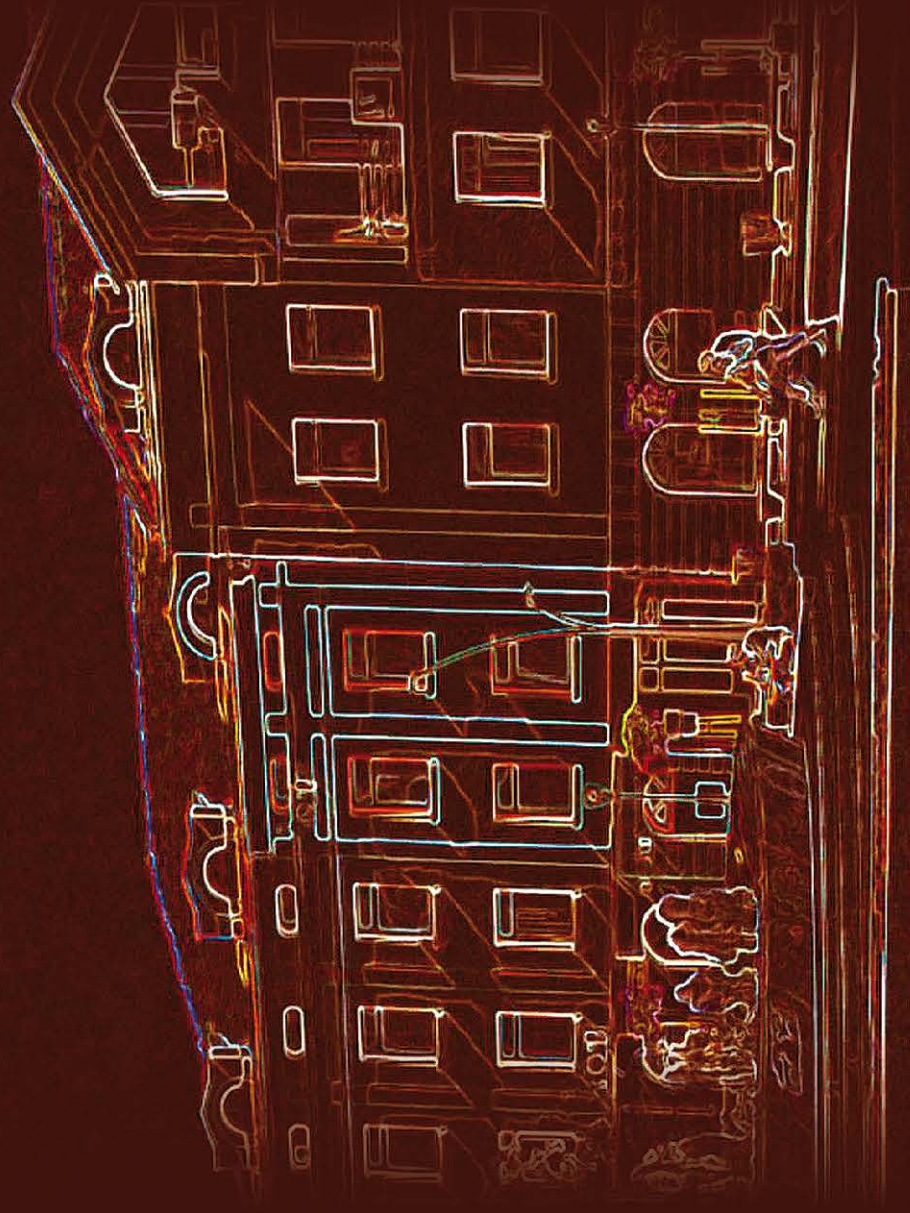
	Zaposlenost (XII 2017)	Nezaposlenost (XII 2017)	Prosječna plaća (KM) (XII 2017)
UKUPNO	86.924	84.250	771
Banovići	5.143	4.896	844
Čelić	1.063	2.392	625
Doboj-Istok	1.798	2.053	532
Gračanica	9.647	7.881	541
Gradačac	8.042	6.576	602
Kalesija	3.908	7.605	622
Kladanj	1.957	2.424	647
Lukavac	8.544	9.055	764
Sapna	602	2.243	776
Srebrenik	5.414	7.789	626
Teočak	437	1.479	770
Tuzla	31.570	17.785	874
Živinice	8.799	12.072	725

Zaposleni i nezaposleni u općinama TK
Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u decembru je iznosila 771,00 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2016. godine, neto plaća je veća za 3,6%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, dok su najniže prosječne neto plate u građevinarstvu.

Djelatnost	Broj zaposlenih XII 2017	Tuzlanski kanton	
		Neto plaća	Bruto plaća
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1.307	704	1.054
B Vađenje ruda i kamena	6.844	936	1.423
C Prerađivačka industrija	20.486	594	884
D Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	1.736	1.554	2.423
E Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda	1.360	849	1.288
F Građevinarstvo	5.057	488	726
G Trgovina na veliko i malo	14.752	540	811
H Prevoz, skladištenje i komunikacije	5.206	675	1.018
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	3.274	533	803
J Informacije i komunikacije	1.370	1.065	1.653
K Finansijske djelatnosti	1.317	1.321	2.058
L Poslovanje nekretninama	189	592	901
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.779	909	1.402
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	867	569	859
O Javna uprava i odbrana	4.962	1.113	1.713
P Obrazovanje	8.086	775	1.193
Q Zdravstvena socijalna zaštita	6.362	1.107	1.713
R Umjetnost, zabava i rekreacija	706	677	1.029
S Ostale uslužne djelatnosti	1.264	878	1.338

THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA CANTON

TUZLA CANTON

Your Business Partner

